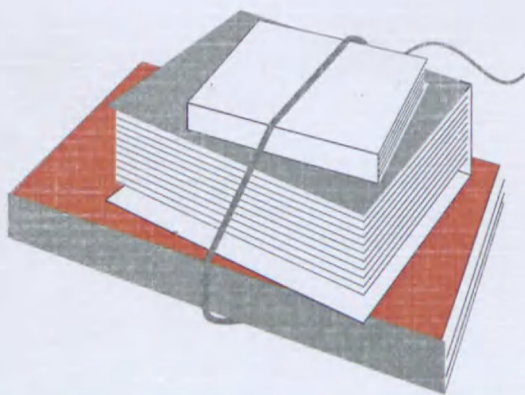

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

2009/1 (29)

WYDAWCA

**KSIĄŻNICA ZAMOJSKA im. STANISŁAWA KOSTKI ZAMOYSKIEGO
W ZAMOŚCIU**

Zespół redakcyjny

Anna Kalniuk
Danuta R. Kawałko
Joanna Kołtun
Danuta Wójcik
Halina Zielińska - red. nacz.

Projekt okładki

Elżbieta Gnyp

Adres redakcji

Książnica Zamojska
im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu
Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa
ul. Kamienna 20
22-400 Zamość
tel. 084 6271154 w. 27
e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Nakład: 50 egz.

Oprawa

Pracownia Intrologatorska
Książnicy Zamojskiej

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Informacja o działalności Książnicy Zamojskiej 2008 roku	5
Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego w 2008 roku	22
W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie	29
Wspólne czytanie – radosne dorastanie	32
Franklin u przedszkolaków	36
Książki i ich bohaterowie	38
Poezja słowem i pędzlem malowana	43

POMOCE METODYCZNE

<i>Po prostu czytaj książki. Regulamin konkursu</i>	45
<i>Pamiętajcie o ogrodach. Regulamin konkursu</i>	47
<i>Moje najpiękniejsze miejsce na ziemi. Regulamin konkursu</i>	49
<i>O książce niemal wszystko. Scenariusz wystawy</i>	51
Rocznice literackie 2010	57

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej	63
---	----

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ	66
---	----

TO WARTO WIEDZIEĆ	71
--------------------------------	----

Od charakteru regionalnego po wymiar naukowy. <i>O Tece Zamojskiej</i>	73
--	----

SBP	77
------------------	----

KRONIKA	78
----------------------	----

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Informacja o organizacji i działalności Książnicy Zamojskiej w 2008 roku

Sieć biblioteczna, baza lokalowa

26 maja 2008 roku uchwałą nr XX/183/2008 Rady Miejskiej w Zamościu nastąpiła zmiana nazwy instytucji – z *Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. St. Kostki Zamoyskiego* na *Książnicę Zamojską im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu*.

W roku sprawozdawczym na terenie miasta działalność prowadziła biblioteka główna przy ul. Kamiennej 20, sześć filii oraz 2 punkty biblioteczne: punkt działający przy Spółdzielni Mieszkaniowej *Energetyk* w Zamościu oraz punkt funkcjonujący przy Zamojskim Oddziale Polskiego Związku Niewidomych. Sieć bibliotek publicznych w porównaniu z 2007 rokiem nie uległa zmianom.

Książnica Zamojska posiada własny lokal (budynek przy ulicy Kamiennej 20 o powierzchni 2 926 m²). 2/3 obiektu zajmuje Biblioteka – jest to 2 000 m². Pozostałą część budynku (1/3 obiektu) zajmuje Młodzieżowy Dom Kultury.

Lokale zajmowane przez biblioteki filialne to przede wszystkim własność zamojskich spółdzielni mieszkaniowych. Jedna filia (nr 5) zlokalizowana jest na terenie Wojewódzkiego Szpitala im. Jana Pawła II w Zamościu oraz 1 filia (nr 6) w lokalu, którego właścicielem jest Miasto Zamość.

Usytuowanie terytorialne bibliotek filialnych na terenie miasta przedstawia się w sposób następujący:

- Filia nr 1, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 51 a (Oś. Jana Zamoyskiego),
- Filia nr 2, ul. Wiejska 17 (Oś. Orzeszkowej-Reymonta),
- Filia nr 3, ul. Brzozowa 26 A,
- Filia nr 4, ul. Peowiaków 68 A (Oś. Planty - Stare Miasto),
- Filia nr 5, Al. Jana Pawła II,
- Filia nr 6, ul. Prusa 2 (Oś. Karolówka).

W bibliotece głównej działami obsługującymi czytelników są:

- Wypożyczalnia Główna,
- Czytelnia Główna z Czytelnią prasy,
- Oddział dla Dzieci i Młodzieży,
- Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych,
- Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej zlokalizowany przy Czytelnii Główniej,
- Dział Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie,
- Czytelnia Internetowa,

- Mediateka; dział ten został udostępniony czytelnikom od 1 lutego 2008 r. W zasobach Działu na dzień 31 grudnia znajdowało się 421 jedn. zbiorów specjalnych. Mediateka udostępniania użytkownikom zbiory na zewnątrz oraz umożliwia korzystanie z nich na miejscu. Wyposażona jest w sprzęt komputerowy i audiowizualny (telewizory, odtwarzacze DVD i VHS) pozwalający na korzystanie na miejscu z alternatywnych form książki; dokumentów analogowych z zapisem dźwiękowym i obrazu oraz dokumentów – dźwiękowych i audiowizualnych off-line (CD, SACD, CD w formacie mp3, DVD, HD, Disc). Wyposażona jest również w telewizję cyfrową stwarzając możliwość przeglądania i odbioru audycji i programów na 3 stanowiskach.

Zbiory biblioteczne i ich uzupełnianie

Zbiory w całej sieci bibliotecznej Książnicy Zamojskiej na koniec 2008 roku liczyły 244 957 jedn., w tym:

- 228 387 wol. książek,
- 4 603 wol. czasopism oprawnych,
- 11 967 jedn. zbiorów specjalnych.

W 2008 roku do bibliotek miasta wpłynęło ogółem 10 928 jednostek inwentarzowych, tj. 9 942 wol. książek, 264 wol. czasopism oprawnych oraz 722 jedn. zb. specjalnych. Zasoby biblioteczne w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 770 jednostek. W drodze zakupu do bibliotek wpłynęło 7 315 jednostek. Pozostałe zbiory (3 616 jedn.) pozyskano jako dary lub poprzez inny sposób nabycia. Nowych książek zakupiono 7 146 wol., tj. o 125 mniej niż w 2007 r. Ze środków MKiDN zakupiono 3 019 książek, co stanowi 42,2% wszystkich książek pozyskanych w drodze zakupu. Wskaźnik zakupu w mieście wyniósł 10,8 wol./100 mieszkańców i był niższy o 0,2 w porównaniu z 2007 rokiem. Średnia cena zakupionej książki wyniosła 22,2 zł. W procesie uzupełniania księgozbioru preferowano nowości zarówno z zakresu literatury pięknej jak i popularnonaukowej, w tym zbiory o tematyce regionalnej. Kryterium zakupu książek stanowiły także dezzyderaty czytelnicze.

Analizując wielkość księgozbioru – w porównaniu do roku poprzedzającego sprawozdawczość zmniejszył się on o 132 wol. Wskaźnik liczby książek znajdujących się w bibliotekach na 100 mieszkańców wynosi 344,6 wol. W ciągu roku wycofano z zasobów 10 074 wol., z czego w wyniku selekcji 9 353 wol. Selekcja nieaktualnych książek jest zadaniem niezmiernie ważnym w procesie uaktualniania księgozbiorów i musi być prowadzona systematycznie. Średnia aktywność księgozbioru w mieście wynosi 1,4 wypożyczenia na 1 wol. Stały dopływ nowości, co warunkowane jest koniecznością większych nakładów finansowych oraz systematyczna selekcja zbiorów wpływają pozytywnie na proces aktualizacji księgozbioru, dają szansę w pełni funkcjonalnych zasobów bibliotecznych, dobrze spełniających oczekiwania czytelnicze.

Uzupełnienie zbiorów stanowią czasopisma i prasa bieżąca kupowane do bibliotek drogą prenumeraty. Stan prenumeraty na koniec 2008 roku w placówkach bibliotecznych wynosił ogółem 94 tytuły. 77 tytułów udostępnianych było w agendach biblioteki głównej, 17 tytułów w filiach miejskich.

Stan zbiorów w bibliotekach miasta na koniec 2008 roku

rodzaj zbiorów biblioteka	książki (w wol.)			czasopi- sma oprawne (w wol.)	zbiory specjalne (w jedn. inwen.)
	literatura piękna dla dzieci i młodzieży	literatura piękna dla dorosłych	literatura z innych działów		
Biblioteka Główna	16 145	48 712	83 989	4 603	11 939
Filia Nr 1	3 368	6 423	3 772	-	-
Filia Nr 2	4 716	7 094	4 240	-	28
Filia Nr 3	3 865	5 874	3 799	-	-
Filia Nr 4	4 859	6 623	4 334	-	-
Filia Nr 5	1 156	4 227	2 730	-	-
Filia Nr 6	3 868	6 131	2 462	-	-
razem	37 977	85 084	105 326	4 603	11 967

Zakup zbiorów w bibliotekach miasta na koniec 2008 r.

rodzaj zbiorów biblioteka	książki (w wol.)		zbiory specjalne (w jedn. inw.)		ilość prenumerowa- nych czasopism bieżących (w tyt.)	
	2008 rok	w porów naniu z 2007 r.		w porów naniu z 2007 r.	2008 rok	w porów naniu z 2007 r.
biblioteka główna	4 344	+75	169	-50	77	+1
Filia Nr 1	513	-124			3	+3
Filia Nr 2	384	-23			3	+3
Filia Nr 3	531	+38			3	+3
Filia Nr 4	617	+23			3	+1
Filia Nr 5	277	+26			2	+2
Filia Nr 6	480	-140			3	0
razem	7 146	-125	169	-50	94	+13

Stan czytelnictwa, obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników

W roku 2008 w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej zarejestrowano ogółem 16 744 czytelników. W porównaniu z wynikami na koniec roku 2007 liczba zarejestrowanych czytelników spadła o 97. Wskaźnik rozczytania środowiska w mieście (czytelnicy na 100 mieszkańców) wynosi 25,3%, czyli o 0,1% mniej niż w 2007 r. Dość wysokie rozczytanie środowiska Zamościa w porównaniu ze wskaźnikiem wojewódzkim (18,6%) wynika m.in. z szerszego zasięgu oddziaływania Biblioteki również na powiat ziemski zamojski oraz region zamojski. Analizując strukturę wiekową czytelników, w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób 2 751 to dzieci i młodzież do lat 15 i tych czytelników jest o 80 więcej w stosunku do wyników osiągniętych w 2007 roku.

W bibliotekach Książnicy Zamojskiej wypożyczono ogółem 421 745 jednostek zbiorów, tj. o 57 805 więcej niż w roku 2007. W drodze wypożyczeń na zewnątrz placówki udostępniły ogółem 289 895 jednostek zbiorów (o 10 896 więcej niż w 2007 r.). Korzystający ze zbiorów na miejscu wypożyczyli ogółem 131 850 jednostek zbiorów, tj. o 46 909 jednostek więcej niż w roku ubiegłym. Wyraźnie widoczny wzrost liczby wypożyczeń spowodowany został wzrostem wypożyczeń jakich dokonali użytkownicy korzystający z księgozbiorów czytelni, w tym prasy i czasopism. Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców wynosi 636,4 wol., zaś aktywność czytelnicza (liczba wypożyczeń przypadająca na 1 czytelnika) wynosi 17,3 wol. i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 0,7 wol.

Struktura wypożyczeń przedstawia się w sposób następujący:

Książnica Zamojska (biblioteka główna + filie)	wypożyczenia na zewnątrz		wypożyczenia na miejscu		ogółem	
	2008 rok	w porównaniu z 2007 r.	2008 rok	w porównaniu z 2007 r.	2008 rok	w porównaniu z 2007 r.
Rodzaj zbiorów						
książki	270 198	+ 9 321	48 312	+ 17 923	318 510	+ 27 244
Czasopisma poprawne	-	-	21 462	+ 12 461	21 462	+ 12 461
Czasopisma niepoprawne	50	+ 43	61 164	+ 15 902	61 214	+ 15 945
Zbiory specjalne	19 647	+1 532	912	+ 623	20 559	+ 2 155
razem	289 895	+ 10896	131 850	+ 46 909	421 745	+57 805

W roku sprawozdawczym praktykowaną formą zaspakajania potrzeb czytelnich były również wypożyczenia międzybiblioteczne. Skorzystało z nich 84 czytelników. Tą drogą wypożyczono dla nich 84 jedn. zbiorów (książek, dokumentów wtórnych). W zakresie obsługi informacyjno-bibliograficznej w 2008 roku Książnica Zamojska udzieliła ogółem 43 520 informacji.

Liczba odwiedzin czytelnich w całej sieci bibliotek publicznych miasta Zamościa wyniosła na koniec 2008 roku 138 351 i jest to o 1 333 odwiedzin więcej niż w roku 2007. Wśród odwiedzin bibliotecznych 118 547 z nich spowodowanych było wizytami czytelników, którzy wypożyczali zbiory na zewnątrz, 14 249 wizytami osób korzystających z księgozbioru w czytelnich oraz 5 555 odwiedzinami tych użytkowników, którzy poszukiwali informacji korzystając z Internetu.

Wyniki czytelnice osiągnięte przez placówki biblioteczne Książnicy Zamojskiej w 2008 r.

Bibliote- ka	Liczba czytelników		Liczba wypożyczeń na zewnątrz wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)		Liczba wypożyczeń na miejscu wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)	
	stan w dniu 31.12.2008	w porówna niu z 2007	stan w dniu 31.12.2008	w porówna niu z 2007	stan w dniu 31.12.2008	w porówna niu z 2007
Bibliote- ka Główna	11 955	+ 33	188 254	+ 7 609	127 848	+ 45 362
Filia Nr 1	716	- 119	18 331	+ 436	47	+ 16
Filia Nr 2	536	+ 33	12 373	+ 854	434	+ 366
Filia Nr 3	1105	- 91	19 038	- 8	692	+ 244
Filia Nr 4	851	+ 35	21 303	+592	1 877	+ 179
Filia Nr 5	844	+ 7	14 148	+ 1 625	258	+ 138
Filia Nr 6	737	+ 5	16 448	- 212	694	+ 604
razem	16 744	- 97	289 895	+10 896	131 850	+ 46 909

W sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej tylko lokal biblioteki głównej przy ul. Kamiennej 20 jest obiektem w pełni przystosowanym do obsługi osób niepełnosprawnych. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych; wszystkie ciągi komunikacyjne (drzwi, korytarze) posiadają odpowiednią szerokość pozwalającą na swobodne poruszanie się osób na wózkach. Obiekt wyposażony jest w sanitariaty dla niepełnosprawnych oraz windę, również przystosowaną do transportu osób na wózkach. Wejścia do lokalu oraz do poszczególnych działów

Biblioteki nie posiadają progów, które stanowiłyby przeszkody dla osób mających trudności z samodzielnym poruszaniem się.

Filie biblioteczne, w związku z tym, że usytuowane są w lokalach budowanych z przeznaczeniem na działalność inną niż jest w nich prowadzona, nie spełniają współczesnych standardów budownictwa bibliotecznego. Bariery architektoniczne tych obiektów ograniczają głównie dostęp do bibliotek dla osób z poważnie ograniczoną sprawnością ruchową, co nie oznacza zupełnej minimalizacji działalności bibliotecznej na rzecz osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych w stopniu lekkim i średnim.

Organizacją obsługi specjalnych grup czytelników w Książnicy Zamojskiej zajmuje się przede wszystkim Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych oraz Filia nr 5 zlokalizowana na terenie Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II w Zamościu. Obydwie placówki udostępniają „książkę mówioną” (nagraną na kasetach magnetofonowych i płytach CD) znajdującą się w zasobach Książnicy Zamojskiej.

W 2008 roku w OCN zarejestrowano 271 czytelników, którym udostępniono 19 501 jednostek zbiorów. Przeważającą grupę korzystających stanowią osoby niewidome i niedowidzące. Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych posiada niewielką ilość książek pisanych dużą czcionką (35 egz.) oraz dysponuje 5 tytułami książek pismem Brajla (książki te są własnością PZN – Oddział w Zamościu). Zakup zbiorów pismem Brajla, ze względu na małą liczbę osób z umiejętnością czytania tą metodą wydaje się raczej nieuzasadniony, w przeciwieństwie do książek pisanych dużą czcionką. Niestety zakup tego rodzaju literatury jest niewystarczający (cena książek jest wysoka).

Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej prowadzi punkt biblioteczny działający przy Zamojskim Oddziale Polskiego Związku Niewidomych. Punkt czynny jest jeden raz w tygodniu i obsługiwany jest przez bibliotekarza OCN Książnicy Zamojskiej. OCN wyposażony jest w zestaw komputerowy dla słabowidzących i niewidomych, który służy do odczytu tekstów drukowanych za pomocą autolektora oraz tzw. „czytaka”, który odtwarza książki mówione zapisane cyfrowo.

Filia Biblioteczna nr 5 prowadzi obsługę czytelników w dwojaki sposób; na miejscu w bibliotece oraz poprzez wizyty bibliotekarza na oddziałach i dostarczanie książek chorym tam przebywającym. W 2008 r. w filii zarejestrowano 844 czytelników, na rzecz których dokonano 14 148 wypożyczeń zbiorów. Filia zapewnia również swoim użytkownikom dostęp do Internetu. Chorzy i niepełnosprawni zaopatrywani są również w książki poprzez tzw. „wypożyczenia na telefon”. Książki dostarczane są tym osobom przez bibliotekarzy, członków rodzin, sąsiadów.

Mimo wypracowania w miarę praktycznych sposobów obsługi czytelniczej specjalnych grup użytkowników bibliotek, to przede wszystkim w filiach, ob-

sługa osób niepełnosprawnych pozostaje sporym problemem, głównie ze względu na brak dostosowań architektonicznych lokali.

OCN Książnicy Zamojskiej oprócz prowadzenia typowej działalności bibliotecznej organizuje również różnorodne formy popularyzacji książki wśród osób niepełnosprawnych. Podejmowane przedsięwzięcia pełnią funkcje integracyjne, stwarzają osobom chorym możliwość twórczej realizacji, pozwalają im podnieść samoocenę, przyczyniają się do likwidacji barier psychologicznych pojawiających się w kontaktach z ludźmi zdrowymi. Działalność ta prowadzona jest przy zaangażowaniu innych organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2008 r. były to m.in. Oddział Terenowy PZN w Zamościu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej działające w mieście i powiecie zamojskim, Koła Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Zamościu i Biłgoraju, ośrodki rehabilitacyjno-terapeutyczne, domy pomocy społecznej.

Do ciekawszych form aktywizacji czytelnicznej osób niepełnosprawnych zorganizowanych w 2008 roku należą:

- spotkania czwartkowe środowiska osób niewidomych i niedowidzących, w trakcie których uczestnicy słuchali fragmentów tekstów literackich nagranych na kasetach magnetofonowych i płytach CD, prowadzili dyskusje, prezentowali własną twórczość literacką,
- konkursy: „Zaczarowany świat mojego dzieciństwa”, „Pochylić się nad człowiekiem”, „Płonie ognisko w lesie”, „W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie”, które dawały możliwość twórczej realizacji osób z różnymi dysfunkcjami zdrowotnymi,
- *Wiosna teatralna niepełnosprawnych*, tj. przedsięwzięcie, w trakcie którego odbywały się przedstawienia utworów literackich w wykonaniu grup teatralnych tworzonych przez środowisko osób niepełnosprawnych,
- warsztaty literackie prowadzone przez biblioterapeutów oraz spotkania z twórcami kultury reprezentującymi środowiska ludzi niepełnosprawnych, m.in. z niewidomym poetą Szczepanem Karasiem, aktorką teatralną Anną Sylwią Kukułowicz.

Zbiory regionalne, działalność informacyjno-bibliograficzna

Książnica Zamojska na koniec 2008 roku posiadała zbiory regionalne liczące 4 791 wol. oraz 7 224 jednostki dokumentów życia społecznego. Zgromadzone są one i udostępniane w Dziale Bibliografii, Informacji i Wiedzy o Regionie. Filie miejskie zbiory dotyczące regionu zamojskiego gromadzą w księgozbiorach podręcznych i z reguły udostępniane są na miejscu w czytelniach lub kącikach czytelnicznych.

Dla potrzeb użytkowników biblioteki Książnica gromadzi i udostępnia informacje w następujących bazach:

- Region licząca 62 165 rekordów,
- Kartoteka licząca 24 192 rekordy,
- Dokumenty życia społecznego licząca 6 923 rekordy,
- Ekslibrisy, Katalogi Ekslibrisów, Prace magisterskie licząca ogółem 143 rekordy.

Ponadto udostępnia bazy Biblioteki Narodowej, w tym m.in.:

- Przewodnik Bibliograficzny,
- Bibliografię Zawartości Czasopism,

Upopularnianiu wiedzy o regionie służyły przygotowane w roku sprawozdawczym następujące zastawienia bibliograficzne:

- *Szymon Szymonowic (1558 – 1629)*,
- *Mieczysław Romanowski (1833 – 1863) poeta powstaniec*,
- *Łabunie*,
- *Teresa Ferenc*,
- *Ormianie w Zamościu*.

Edukacji regionalnej służyła zorganizowana sesja naukowa *Szymon Szymonowic poeta wciąż aktualny* z udziałem naukowców UMCS w Lublinie, KUL oraz zamojskiego środowiska naukowego, wykłady *Szymon Szymonowic i jego związki z Zamojszczyzną*, i *Związki Szymona Szymonowicza ze Lwowem, Krakowem i Zamościem*, wystawa „Szymon Szymonowic poeta wciąż aktualny” oraz trzy konkursy:

- Konkurs wiedzy z literatury staropolskiej *Szymon Szymonowic i jego epoka*,
- Konkurs wiedzy *Szymon Szymonowic i jego związki z Zamojszczyzną*,
- Konkurs plastyczny *Interpretacja „Sielanek” Szymona Szymonowicza*.

Blok imprez poświęcony Sz. Szymonowicowi podyktowany został przypadającą w 2008 roku 450. rocznicą urodzin poety związanego z Zamościem.

Kontynuowane były prace nad opracowywaniem Bibliografii Regionalnej, która dokumentuje całość ukazującego się piśmiennictwa dotyczącego regionu. Bibliografia regionalna tworzona jest w oparciu o bieżącą prasę regionalną i czasopisma lokalne, tj. *Kurier Lubelski*, *Gazeta Wyborcza* (dodatki regionalne), *Dziennik Wschodni Zamojski*, *Tygodnik Zamojski*, *Kronika Tygodnia*, *Zamojski Kwartalnik Kulturalny*, wydawnictwa ciągle wydawane przez działające uczelnie wyższe oraz prasę ogólnopolską prenumerowaną przez bibliotekę. Uwzględnia również wydawnictwa zwarte, kartografię, a także dokumenty życia społecznego. Bibliografia regionalna rejestruje materiały dotyczące wszystkich dziedzin życia Zamościa i powiatu zamojskiego w jego administracyjnych i historycznych granicach. Swoim zasięgiem obejmuje również powiaty: biłgorajski, hrubieszowski i tomaszowski oraz ogólne informacje o województwie lubelskim.

W zasobach Książnicy Zamojskiej od 2008 roku znajduje się księgozbiór „klemensowski” będący własnością spadkobierców Jana Zamoyskiego. Książnica otrzymała go w formie depozytu. Zbiory te liczą 12 017 wol. Wśród nich

znajdują się starodruki oraz książki XIX i XX-wieczne. W 2008 roku rozpoczęto prace nad uporządkowaniem księgozbioru – określeniem charakteru zbiorów i tworzeniem katalogu tych zasobów.

Promocja czytelnictwa, działalność kulturalno-edukacyjna i wystawiennicza

W ramach działalności kulturalno-edukacyjnej promującej bibliotekę, książkę i czytelnictwo sieć bibliotek Książnicy Zamojskiej w roku sprawozdawczym podejmowała różnorodne działania skierowane do wszystkich grup użytkowników bibliotek.

W zakresie edukacji czytelniczej dzieci i młodzieży działalność organizowały przede wszystkim filie miejskie oraz Oddział dla Dzieci i Młodzieży. Podjęmowane były formy służące m.in. zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży, tj. cykle zajęć prowadzone w okresie ferii i wakacji: *Literackie portrety zimy, czyli ferie w bibliotece*, *Baśniowa podróż po Europie*, *Bibliowakacje*.

Poważną część przedsięwzięć stanowiły zajęcia z dziećmi najmłodszymi. Były to m.in. *Puchatkowe spotkania*, *Plastyczna Akademia Rozmaitości*, *Kufer pełen bajek dla przedszkolaków*, *Baśń nie zna granic* oraz cykle zajęć: *Świat książek przyjazny dziecku*, *Warto czytać warto rozmawiać*, propagujące ideę głośnego czytania dzieciom, m.in. głośne czytanie prowadzone było w przedszkolach na terenie miasta.

W ofercie przedsięwzięć kulturalnych dla młodych użytkowników bibliotek były również konkursy wiedzy, konkursy czytelniczo-literackie np. *Cudowna podróż po świecie książki* – konkurs o zasięgu powiatowym, konkursy plastyczne, m.in. *Namaluję wszystkie bajki świata*, *Budzimy wiosnę wierszem i pędzlem*, fotograficzne (*Ależ ta natura ma wyobraźnię*) zgaduj-zgadule, lekcje biblioteczne, zajęcia biblioterapeutyczne: „Agresja wśród dzieci”, „Posiadanie i dzielenie”, „Przyjaźń to wielka rzecz”, spotkania autorskie m.in. z Izabellą Klebańską, Edytą Zareńską, Izabelą Winiewicz, Marią Duławską, Małgorzatą Skowron.

Sporo miejsca zajmowały też wizualne formy pracy: wystawy i wystawki tematyczne, hasła, gazetki ścienne, m.in.: „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich”, „Jesień w literaturze i naturze”, „Książka i ich bohaterowie”.

Animacji kulturalnej czytelników dorosłych służyły m.in. cyklicznie organizowane *Zamojskie Biesiady Literackie* poświęcone następującym tematom:

1. „Ormianie zamojscy w kulturze polskiej” - spotkanie z Bogdanem Kasprowiczem – poetą, pisarzem, gawędziarzem,
2. „Literatura rosyjska znana i nieznana” - spotkanie z dr Aliną Orłowską z UMCS w Lublinie, literaturoznawcą, badaczem historii literatury rosyjskiej,
3. Spotkanie autorskie z Danielem Odiją - dziennikarzem, publicystą, autorem powieści *Ulica*, *Tartak*, *Szklana huta*, jednym z obiecujących twórców młodego pokolenia,

4. „Niedosyt istnienia” - spotkanie z Pawłem Kuszczynskim, poetą i krytykiem literackim,
5. Promocję książki Leszka Wojtowicza „Później szatan wstąpił w ludzi”, której towarzyszyła prezentacja działalności wydawniczej Wydawnictwa NORBERTINUM z Lublina,
6. „Monarchia czy republika – rozmowy o historii Rzeczypospolitej” – biesiada z Janem Lechem Skowerą,
7. „Jesienna zaduma nad Bułatem Okudźawą” – ballady B. Okudźawy w interpretacji ks. Jana Kurzępy.

Książnica Zamojska organizowała również akcje promujące książkę i czytelnictwo oraz służące edukacji kulturalnej społeczeństwa skierowane do ogółu czytelników i mieszkańców miasta. Były to m.in.:

- obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich*,
- konferencja *W kręgu biografii Henryka Sienkiewicza* z udziałem badaczy twórczości pisarza; prof. zw. dra hab. Lecha Ludorowskiego, dr hab. Zdzisławy Mokranowskiej, Tomasza Orkiszewskiego i dr hab. Haliny Ludorowskiej,
- spotkania z badaczami historii poświęcone m.in. tematom *Twierdza Zamość*, *Nieznani poeci powstania listopadowego*,
- seminarium *Zamojskie spotkanie w świecie Zbigniewa Herberta* z udziałem dra Rafała Szczerbakiewicza z UMCS w Lublinie, Dariusza Józwicka z MBP w Lublinie, Zbigniewa Kiełba z Wydawnictwa Gaudium. Seminarium towarzyszyła prezentacja wydawnictw poświęconych Zbigniewowi Herbertowi, m.in. „Apostoł w podróży służbowej” oraz seria książek „Biblioteka Pana Cogito”.

Aktywizacji czytelniczej służyła także działalność Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego w Książnicy Zamojskiej od 2007 roku. W roku sprawozdawczym zorganizowano 7 spotkań o następującej tematyce: „Rozmowy o współczesnej literaturze polskiej”, „Rozmawiamy o książce Hanny Lemańskiej *Aneczka*”, „*Traktat o łuskaniu fasoli* Wiesława Myśliwskiego”, „*Książka z ziemią w tytule: Czysta Ziemia* Alan Spence”, „Książka, dzięki której wciąż czytam”, „Rozmowy o poezji najnowszej”.

Sprawdzoną formą promowania książki i czytelnictwa jest działalność wystawiennicza. W roku sprawozdawczym zorganizowano ogółem 21 większych wystaw i ekspozycji. Wśród nich były m.in.:

- „Pejzaż liryczny” – wystawa fotografii Wiesława Lipca,
- „Krzyż” – wystawa fotografii Roberta Huka,
- „Radość tworzenia” - wystawa prac plastycznych Mariusza Jarzyny, powstałych podczas zajęć kółka plastycznego działającego przy Szkole Podstawowej w Łabuńkach,
- „Rosyjskie i polskie skarby UNESCO” – ekspozycja prezentująca zdjęcia obiektów architektonicznych, miejsc zabytkowych, a także pomników przyrody Polski i Rosji wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa. Otwarcie

- wystawy, której autorami byli Instytut Adama Mickiewicza i Rosyjska Agencja Informacyjna *Novosti* odbyło się 22 kwietnia,
- „Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego” – objazdowa wystawa prezentująca historię i dzień dzisiejszy bibliotekarstwa publicznego powiatu zamojskiego,
 - „Henryk Sienkiewicz w ilustracji”,
 - „Miasta Partnerskie Zamościa”,
 - „Zdzisław Witwicki – ilustracje”,
 - „Żywioły” – wystawa malarstwa zamojskiego artysty plastyka Marka Rzeźniaka,
 - „Karkonosze” – wystawa fotografii Ryszarda Żyły
 - „Zamojskich przygód Duśka i Bajdka ciąg dalszy... ilustrowany przewodnik dla młodych turystów”. Otwarcie wystawy z udziałem Izabeli Winiewicz-Cybulskiej – autorki przewodnika i autorów ilustracji odbyło się 23 października,
 - „Bądź wierny. Idź” – Wystawa w 10 rocznicę śmierci Zbigniewa Herberta (1924 1998)
 - „W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie” – wystawa pokonkursowa twórczości osób niepełnosprawnych,
 - „Szymon Szymonowicz poeta wciąż aktualny” – wystawa rocznicowa.

Działalność wydawnicza

W roku sprawozdawczym Książnica Zamojska wydała drukiem następujące publikacje i wydawnictwa zwarte:

- *Bibliotekarz Zamojski* nr 1/2008 (27),
- *Bibliotekarz Zamojski* nr 2/2008 (28),
- *Szymon Szymonowicz poeta wciąż aktualny* – publikacja zawierająca referaty wygłoszone na sesji oraz dokumentację realizowanego programu,
- *W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie* – wydawnictwo pokonkursowe dokumentujące działalność osób niepełnosprawnych,
- *Ależ ta natura ma wyobraźnię* – folder pokonkursowy.
- katalogi i foldery towarzyszące wystawom: „Rosyjskie i polskie skarby UNESCO”, „Szymon Szymonowicz poeta wciąż aktualny”, „Krzyż – fotografie Roberta Huka”.

W ramach promocji działalności bibliotecznej wydano 2 kalendarze na 2009 rok tj. *Bibliokalendarz* przygotowany w oparciu o działalność plastyczną najmłodszych uczestników zajęć Oddziału dla Dzieci i Młodzieży oraz *Kalendarz Wspólne czytanie - radosne dorastanie* przygotowany na podstawie prac plastycznych uczestników zajęć prowadzonych w filiach miejskich.

Biblioteka we własnym zakresie przygotowywała materiały reklamowe oraz druki ulotne: zaproszenia, plakaty, materiały wykorzystywane przy urządzaniu ekspozycji, dyplomy, listy gratulacyjne.

Działalność na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim

Książnica Zamojska w roku sprawozdawczym pełniła zadania biblioteki powiatowej. Zostały one określone Porozumieniem nr 1/2008 zawartym pomiędzy *Powiatem Zamojskim* (ziemskim) a *Prezydentem Miasta Zamość* w sprawie powierzenia Książnicy zadań biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego zamojskiego. Porozumienie zawarte zostało na okres jednego roku (2008 r.) i określało przedmiot zadań powiatowych:

- udostępnianie zbiorów mieszkańcom powiatu,
- prowadzenie na rzecz mieszkańców powiatu działalności informacyjno-bibliograficznej,
- udzielanie pomocy instrukcyjno-metodycznej bibliotekom w powiecie ziemskim zamojskim.

Prowadząc obsługę czytelników wywodzących się spośród społeczności powiatu ziemskiego Książnica Zamojska stworzyła im możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych liczących 244 957 tys. jednostek. Czytelnicy ci mieli również możliwość skorzystania z 94 tytułów czasopism bieżących prenumerowanych przez Bibliotekę w 2008 roku.

Z ogólnej liczby 16 744 zarejestrowanych czytelników 5 036 to mieszkańcy powiatu ziemskiego. W drodze wypożyczeń na zewnątrz Biblioteka udostępniła ogółem 289 895 jednostek zbiorów. 25,9% tej liczby to wypożyczenia dokonane na rzecz czytelników spoza miasta Zamościa.

Użytkownicy Biblioteki wywodzący się z powiatu ziemskiego korzystali również ze zbiorów udostępnianych wyłącznie na miejscu – w czytelniach, gdzie zarejestrowano ogółem 14 249 odwiedzin (z tego 4 385 to mieszkańcy powiatu ziemskiego) i wypożyczono 131 850 jednostek zbiorów. W zakresie obsługi informacyjno-bibliograficznej w 2008 roku Książnica Zamojska udzieliła ogółem 43 520 informacji, z czego 4 352 na rzecz czytelników z powiatu ziemskiego.

Książnica stwarzała możliwość obsługi czytelniczej wszystkich mieszkańców powiatu zarówno w bibliotece głównej i 6 filiach.

Działalność instrukcyjno-metodyczna prowadzona na rzecz 33. publicznych placówek bibliotecznych w powiecie ziemskim (12 bibliotek gminnych, 3 biblioteki miejsko-gminne, 18 filii bibliotecznych) objęła:

- pomoc (w zależności od zgłaszanych przez biblioteki potrzeb) w przygotowaniu rocznej sprawozdawczości statystycznej i opisowej za 2007 rok,

- 131 porad i odpowiedzi udzielonych w postaci rozmów telefonicznych i konsultacji bezpośrednich. Dotyczyły one m.in. sporządzania sprawozdawczości statystycznej i opisowej, uzupełniania zbiorów w nowości wydawnicze, prowadzenia selekcji zbiorów i scontr, realizacji dotacji ministerialnej na uzupełnianie zbiorów bibliotecznych, realizacji konkursu Książka Roku 2007 Lublin – Lubelszczyzna, wyposażenia bibliotek w nowy sprzęt biblioteczny, planowania pracy bibliotek, wynagradzania pracowników – nowych regulacji płac, automatyzacji prac bibliotecznych,
- 19 wyjazdów instruktorskich do podległych merytorycznie placówek, podczas których odwiedzono 23 biblioteki. Celem wyjazdów instruktorskich były m.in. następujące sprawy: kierunki działalności bibliotecznej w 2008 roku, realizacja zadań wynikająca z programu *Biblioteki 2008 – wiodące biblioteki powiatów*, analiza działalności bibliotek, w tym filii bibliotecznych, popularyzującej książkę i czytelnictwo, selekcja zbiorów, poprawa estetyki bibliotek i ich funkcjonalności, przygotowanie i realizacja szkoleń informacyjnych w n@utobusie, obchody jubileuszy bibliotek, tworzenie baz katalogowych w MAK-u, pomoc merytoryczna w przygotowaniu wniosków do Ministerstwa Kultury na zakup zbiorów w 2008 r.

W ramach doskonalenia zawodowego zorganizowano 4 spotkania poświęcone następującym zagadnieniom:

- spotkanie szkoleniowe, którego program obejmował następujące referaty: „Kultura Zamościa w dwudziestolecie międzywojennym”, „Biblioteki powiatu zamojskiego na tle województwa lubelskiego w 2007 roku”, „Kierunki pracy bibliotek publicznych woj. lubelskiego w 2008 r.”, „Jak skutecznie zarządzać pracą sieci bibliotek publicznych w gminie”;
- spotkanie poświęcone obchodom *Dnia Bibliotek i Bibliotekarza* miało charakter integracyjno-szkoleniowy. Zorganizowane zostało w Bibliotece Publicznej Gminy Łabunie i połączone było z obchodami jubileuszowymi tej biblioteki. Podczas spotkania zasłużonym bibliotekarzom na wniosek Książnicy Zamojskiej wręczone zostały odznaki państwowe *Zasłużony dla Kultury Polskiej* nadawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz nagrody Starosty Zamojskiego. Swoją inaugurację miała również wystawa objazdowa *Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego*;
- szkolenie informatyczne bibliotekarzy w trzech grupach w n@utobusie stacjonującym na terenie naszego powiatu. Szkolenia odbyły się w Sitańcu, Grabowcu i Szczebrzeszynie;
- szkolenie wyjazdowe do bibliotek Lublina, Nałęczowa i Kazimierza Dolnego. Dzięki temu bibliotekarze pow. zamojskiego mieli okazję do wymiany doświadczeń zawodowych.

Komputeryzacja bibliotek i automatyzacja procesów bibliotecznych

W zasobach Książnicy Zamojskiej na koniec 2008 roku pozostawało 114 zestawów komputerowych, tj. w bibliotece głównej 104 (z tego 12 zestawów zostanie przekazana na wyposażenie filii miejskich) oraz 10 w placówkach filialnych, średnio po 2 zestawy na 1 placówkę.

Biblioteki wyposażone są także w sprzęt peryferyjny, m.in. drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, skanery. Z końcem 2008 roku zakupiony został 1 zestaw do digitalizacji zbiorów. W zestawie znajduje się stół z oświetleniem, oraz aparat lustrzanka z dodatkowym obiektywem.

Większość czynności bibliotecznych jest zautomatyzowana. Biblioteka główna pracuje w programie bibliotecznym PATRON i MAK. Ewidencja, opracowanie, katalogowanie oraz udostępnianie odbywa się w programie PATRON. Zasoby biblioteki głównej można sprawdzać za pomocą katalogu on-line, lub korzystając na miejscu z informatorium (stanowisk komputerowych) - przeglądając Katalog Elektroniczny.

Centralny katalog dla całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej prowadzony jest od 2005 r. Z końcem 2008 roku zakupiono 29 licencji programu bibliotecznego PATRON w celu doposażenia biblioteki głównej oraz wyposażenia bibliotek filialnych.

Biblioteka główna oraz biblioteki filialne wyposażone są w Pakiety biurowe MS Office, raz programy antywirusowe NOD 32.

W zakresie prac i czynności poza bibliotekarskich Książnica Zamojska w 2008 r. korzystała z programów RAKS SQL oraz PŁATNIK w automatyzacji prac Działu Kadr oraz Działu Księgowo-Finansowego.

Biblioteka posiada własną stronę internetową oraz 10 kont mailowych.

Książnica Zamojska oraz filie podłączone są do sieci INTERNET (w grudniu 2008 roku zakupiono 5 usług NEOSTRADY 2 MB w celu przyłączenia Internetu na filiach, w których usługi tej dotychczas nie było, tj. Filie nr 1, 2, 3, 4, 6). W bibliotece głównej korzystanie z Internetu dla użytkowników biblioteki odbywa się na 21 stanowiskach.

Kadra i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

W sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej na koniec roku 2008 zatrudnione były ogółem 52 osoby, w tym 39 pracowników działalności podstawowej oraz 13 osób administracji i obsługi. Jedna osoba (pracownik merytoryczny) pozostawała zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy 1/4 etatu, pozostali zaś są pełnozatrudnieni.

Z wykształceniem bibliotekarskim na koniec 2008 roku zatrudnione były 32 osoby, w tym z wyższym magisterskim 15 osób oraz 17 osób ze średnim bibliotekarskim. 4 osoby wśród pracowników merytorycznych posiadają wy-

kształcenie wyższe magisterskie inne niż bibliotekarskie oraz 3 osoby wykształcenie średnie również nie bibliotekarskie.

Wśród pracowników obsługi i administracji 3 osoby posiadają wykształcenie wyższe, 1 osoba licencjat, 6 osób średnie oraz 3 osoby zawodowe.

Wśród pracowników Książnicy Zamojskiej najwięcej zatrudnionych (17 osób) posiada staż pracy od 20 do 25 lat. Z praktyką zawodową powyżej 25 lat było zatrudnionych 13 osób oraz powyżej 30 lat - 7 pracowników. 3 osoby posiadają staż krótszy niż 5 lat oraz 7 osób praktykę zawodową w granicach powyżej 10, ale nie więcej niż 15 lat.

Z dniem 24 października nastąpiła zmiana na stanowisku Dyrektora Książnicy Zamojskiej. W związku z odejściem z dniem 23 października 2008 r. na emeryturę dotychczasowego dyrektora - pani Krystyny Gruszki, pełnienie obowiązków dyrektora instytucji do chwili wyboru nowego dyrektora powierzono zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Książnicy Zamojskiej kierownikowi Działu Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa KZ.

W 2008 roku, 9 osób – pracowników Książnicy Zamojskiej, za długoletnią pracę zawodową oraz działalność społeczną, uhonorowanych zostało wyróżnieniami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. 1 osoba otrzymała Brązowy Medal Zasłużony Kulturze *Gloria Artis*, 3 osoby otrzymały odznakę honorową *Zasłużony dla Kultury Polskiej* oraz 5 osób *Dyplom Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego*.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych; udział w projektach, grantach, konkursach

Książnica Zamojska w 2008 r. brała udział w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych. Najwięcej funduszy uzyskała z programów operacyjnych Ministerstwa Kultury, tj. „Promocja czytelnictwa”, „Patriotyzm Jutra”, „Infrastruktura kultury”. Łączna kwota dotacji z tego podmiotu wyniosła 233 534 zł i dotyczyła wsparcia finansowego następujących projektów:

- „Każdy dzień jest podróżą przez historię – popularyzujemy literaturę historyczną” - kwota pozyskanej dotacji – 6 000 zł,
- „Szymon Szymonowicz poeta wciąż aktualny” – kwota pozyskanej dotacji – 19 000 zł,
- „Wspólne czytanie – radosne dorastanie – kwota pozyskanej dotacji” – 38 590 zł,
- „Lato z Pyzą na polskich drózkach” – kwota pozyskanej dotacji – 5 000 zł,
- „Praca z książką jako metoda psychoterapii – twórcze sposoby przekazywania jej treści przez czytelników niepełnosprawnych” – kwota pozyskanej dotacji – 20 000 zł,
- „Wszystkie drogi prowadzą do biblioteki” – 10 000 zł,
- „Rozwój księgozbiorów bibliotek; zakup nowości wydawniczych” – kwota pozyskanej dotacji – 59 944 zł,

- „Informatyzacja przyszłością czytelnictwa” – 75 000 zł.

Dodatkowe środki pozabudżetowe Książnica pozyskała również z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Ogólna kwota dotacji wyniosła 11 600, w tym 7 500 zł na zakup literatury o tematyce ekologicznej oraz 4 100 na realizację zadania w zakresie edukacji kulturalnej - konkursu fotograficznego *Ależ ta natura ma wyobraźnię*.

W ramach pozyskiwania środków pozabudżetowych opracowane zostały projekty, których realizację przewiduje się w 2009 roku. Są to 4 projekty („Letnie warsztaty interdyscyplinarne dla dzieci i młodzieży”, „Książka inspiracją w realizowaniu marzeń osób niepełnosprawnych”, „Zygmunt Klukowski – lekarz bibliofil historyk”, „Królestwo regałów”) skierowane do Programów MKiDN oraz 1 projekt „Podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności bibliotek publicznych miasta Zamościa poprzez modernizację ich wyposażenia” do Mecenatu 2009, a także oferta na zadanie w zakresie edukacji ekologicznej „Pamiętajcie o ogrodach” zgłoszona na konkurs ogłoszony przez WFOŚiGW w Lublinie.

Współpraca ze środowiskiem

W roku sprawozdawczym sieć bibliotek Książnicy Zamojskie utrzymywała ścisłą współpracę z różnymi instytucjami i podmiotami działającymi na terenie miasta, powiatu oraz regionu Zamojskiego.

Zakres tej współpracy obejmował głównie działania inicjowane przez biblioteki w zakresie aktywizacji czytelniczej społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Wśród instytucji współpracujących znajdują się przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja miasta oraz powiatu zamojskiego, szkoły średnie, wyższe uczelnie (WSZiA w Zamościu, Wyższa Szkoła Zawodowa w Zamościu, WSHE w Zamościu, Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu, Grupa Literacka *Akapit*).

Ścisłą współpracę Książnica utrzymywała ze Stowarzyszeniem Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku. Słuchacze Uniwersytetu w lokalu biblioteki głównej odbywają zajęcia z języków obcych, organizują własne spotkania oraz uczestniczą w przedsięwzięciach bibliotecznych.

Pokaźną płaszczyznę współpracy ze środowiskiem zajmowały kontakty z instytucjami działającymi na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych. Wśród nich znajdują się: Oddział Terenowy Polskiego Związku Niewidomych w Zamościu, Stowarzyszenie Diabetyków – Koła Terenowe w Zamościu i w Biłgoraju, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny *Krok za Krokiem* w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Zamościu, Dom Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie, Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Michała w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Kilińskiego w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej

ul. Peowiaków w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej z Dominikanówki (pow. zamojski) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sułowie (pow. zamojski).

W 2008 roku utrzymywana była stała współpraca z lokalnymi mediami. Przedmiotem tych kontaktów było informowanie społeczeństwa o planowanych i organizowanych działaniach czytelniczych, przedsięwzięciach, akcjach popularyzujących książkę, spotkaniach z interesującymi osobami oraz o pozostałych usługach bibliotecznych świadczonych na rzecz środowiska.

Halina Zielińska

Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego w 2008 roku

Sieć biblioteczna

W roku 2008 sieć bibliotek publicznych powiatu ziemskiego zamojskiego tworzyły 33 placówki biblioteczne (3 biblioteki miejsko-gminne, 12 bibliotek gminnych, 18 filii bibliotecznych), a także 10 punktów bibliotecznych (o 1 mniej niż w 2007 r.). Punkty działały na terenie gmin: Grabowiec (1), Łabunie (3), Miączyn (2) i Zamość (4).

Na terenie powiatu funkcjonowało 9 placówek bibliotecznych połączonych z ośrodkami kultury: 5 bibliotek i 4 filie (gm. Grabowiec, Komarów, Skierbieszów, Stary Zamość i Sitno).

Ponadto Biblioteka w Komarowie połączona jest z biblioteką gimnazjalną na podstawie *Porozumienia z dnia 10 maja 2006 r. w sprawie prowadzenia biblioteki gimnazjalnej zawartego pomiędzy Samorządowym Ośrodkiem Kultury w Komarowie-Osadle a Publicznym Gimnazjum w Komarowie Osadle*.

Od 2001 roku Biblioteka Publiczna Gminy Sitno wraz z 2 filiami działa w strukturach Referatu Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Gminy Sitno - gmina Sitno nie prowadziła odrębnej biblioteki publicznej.

Od początku 2009 r. osobowość prawną otrzymały biblioteki publiczne w gminie Grabowiec, Skierbieszów, Sitno - zostały wyłączone ze struktur GOK i Urzędu Gminy. W strukturach GOK funkcjonują nadal biblioteki w Komarowie-Osadle i w Starym Zamościu.

W grudniu 2008 r. GBP w Miączynie przeniesiono do miejscowego Gimnazjum. Planowany jest gruntowny remont dotychczasowego lokalu Biblioteki.

Biblioteka w Grabowcu otrzymała dodatkowe pomieszczenie (o pow. 15 m²) z przeznaczeniem na czytelnię.

W minionym roku przeprowadzono remonty w 3 bibliotekach pow. zamojskiego:

- FB Gorajec gm. Radeczna – malowanie pomieszczenia biblioteki (gruntowny remont – wymiana okien i podłogi - zaplanowano na 2010 r.),
- BP w Starym Zamościu – remont jednego pomieszczenia – malowanie, wymiana oświetlenia i wykładziny,
- FB Michałów gm. Sułów – wymiana stolarki okiennej.

Do bibliotek w Sitańcu oraz FB Gorajec zakupiono nowe meble biblioteczne.

W 2009 r. planowana jest przeprowadzka MGBP w Szczepieszynie do nowej siedziby. Obecnie trwa przygotowanie dokumentacji adaptacji lokalu dla potrzeb Biblioteki.

Zbiory biblioteczne

W roku 2008 księgozbiory bibliotek publicznych powiatu ziemskiego liczyły 351 636 książek. W ciągu roku przybyło 12 421 wol., w tym z zakupu - 11 725 jednostek.

Zakup zbiorów do bibliotek zmniejszył się o 427 wol. w bibliotekach powiatu ziemskiego, w tym z dotacji organizatorów o 137 wol.

Wskaźnik zakupu księgozbioru wyniósł w 10,7 wol. na 100 mieszkańców.

Liczba książek wycofanych ze zbiorów bibliotecznych w 2008 roku wyniosła ogółem 49 995 jednostek. W ciągu roku wyselekcjonowano 39 636 książek. Księgozbiory ogółem zmniejszyły się o 37 574 wol., a liczba woluminów na 100 mieszkańców wyniosła 320,6

W 2008 r. biblioteki powiatu ziemskiego prenumerowały 143 czasopisma, tj. o 16 mniej niż w 2007 r.

gmina, miasto i gmina	księgozbiory w dniu 31.12.2008	zakup zbiorów w wol. w 2008 r.	zakup w porównaniu z 2007 r.	zakup w wol. na 100 mieszkańców	liczba wol. na 100 mieszkańców	prenumerata czasopism /liczba tytułów/
Adamów	25 022	588	-74	11,7	496,3	8
Grabowiec	17 863	512	166	11,2	389,3	5
Komarów	11 301	380	-35	6,9	206,2	10
Krasnobród	21 928	847	187	11,6	301,5	1
Łabunie	31 646	685	-35	10,9	507,4	10
Miączyn	17 682	450	-170	7,4	290,1	4
Nielisz	25 105	653	338	11,1	425,3	3
Radecznica	21 105	623	-31	9,7	329,5	11
Sitno	20 216	335	144	5,0	300,3	0
Skierbieszów	15 591	456	39	8,3	283,0	1
Stary Zamość	24 835	739	-39	13,6	457,0	4
Sułów	28 432	907	175	17,9	560,5	10
Szczebrzeszyn	20 601	935	97	7,9	173,2	8
Zamość	57 340	2 687	-772	12,9	275,6	56
Zwierzyniec	12 969	928	-417	12,9	180,0	12
Razem	351 636	11 725	-427	10,7	320,6	143

Na zakup zbiorów wydano w 2008 r. 227 365 zł w tym ze środków własnych organizatorów -154 862 zł, a ze środków MkiDN - 72 503 zł.

Środki własne planowane na 2009 r. na zakup nowości przez biblioteki wynoszą 150 350 zł.

Czytelnictwo

W roku 2008 placówki biblioteczne zarejestrowały w powiecie ziemskim 13 976 czytelników. W porównaniu z 2007 r. ich liczba pozostała niemal bez zmian /o 11 mniej/. Na 100 mieszkańców przypadało – podobnie jak w 2007 roku - 12,7 czytelników Najliczniejszą grupę użytkowników bibliotek stanowią uczniowie – 59,7 % ogółu czytelników.

Ogółem w powiecie wypożyczono 305 942 jednostki zbiorów – na zewnątrz i na miejscu: na zewnątrz – 291 890, na miejscu - 14 052 jednostki.

Liczbę czytelników i wypożyczenia przedstawiają poniższe tabele:

Czytelnicy i wypożyczenia na zewnątrz

Wyszczególnienie	Liczba czytelników	Rozczytanie /liczba czytelników na 100 mieszkańców/	Wypożyczenia na zewnątrz ogółem /książki, czasopisma, zbiory specjalne/	w tym wypożyczenia książek	Wypożyczenia książek w wol. na 1 czytelnika
Adamów	557	11,0	10 318	10 161	18,2
Grabowiec	537	11,7	15 264	15 080	28,1
Komarów	588	10,7	28 144	27 433	46,7
Krasnobród	792	10,9	13 884	13 884	17,5
Łabunie	1 211	19,4	17 728	17 365	14,3
Miączyn	856	14,0	23 184	23 184	27,1
Nielisz	252	4,3	7 420	7 420	29,4
Radecznica	1 113	17,4	17 221	16 874	15,2
Sitno	689	10,2	8 682	8 629	12,5
Skierbieszów	821	14,9	18 534	18 534	22,6
Stary Zamość	618	11,4	7 027	7 027	11,4
Sułów	591	11,6	14 932	14 082	23,8
Szczebrzeszyn	1 138	9,6	34 936	34 905	30,7
Zamość	3 206	15,4	55 936	52 482	16,4
Zwierzyniec	1 007	14,0	18 680	18 680	18,6
razem	13 976	12,7	291 890	285 740	20,4

Wypożyczenia na miejscu

wyszczególnienie	wypożyczenia na miejscu zbiory ogółem /książki, czasopisma, zbiory specjalne/	w tym książki	czasopisma nieoprawne	zbiory specjalne
Adamów	266	243	23	-
Grabowiec	317	175	142	-
Komarów	2 033	1 793	240	0
Krasnobród	131	131	-	0
Łabunie	4 508	4 154	354	0
Miączyn	248	15	233	0
Nielisz	122	122	-	0
Radecznica	271	207	64	0
Sitno	56	56	-	0
Skierbieszów	103	103	-	0
Stary Zamość	141	141	-	0
Sułów	326	139	187	0
Szczebrzeszyn	1 347	568	764	15
Zamość	2 542	1 138	1 404	0
Zwierzyniec	1 641	842	799	0
razem	14052	9827	4210	15

Największy udział w obsłudze bibliotecznej specjalnych grup czytelników na terenie obydwu powiatów mają Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej udostępniający „książkę mówioną” osobom niewidomym i niedowidzącym oraz FB nr 5 Książnicy działająca przy Szpitalu im. Jana Pawła II w Zamościu.

W większości gmin powiatu zamojskiego obsługa osób niepełnosprawnych, chorych i starszych pozostaje dużym problemem. Obiekty biblioteczne nie są przystosowane dla osób mających problemy z poruszaniem się. Osoby starsze, chore i niepełnosprawne przy wypożyczaniu książek korzystają przede wszystkim z pomocy rodziny i sąsiadów. Tylko w Zamościu i Zwierzyńcu praktykowane jest zbieranie zamówień telefonicznych i dostarczanie książek do domu.

W 2008 r. GBP w Sułowie uzyskała dofinansowanie na realizację programu „Aktywizacja i przeciwdziałanie izolacji społecznej osób starszych poprzez organizację i prowadzenie spotkań integracyjnych” w ramach Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich.

Również Samorządowy Ośrodek Kultury w Komarowie, w skład którego wchodzi Biblioteka otrzymał dofinansowanie z Urzędu Wojewódzkiego na realizację zadania „Aktywizacja osób starszych na rzecz społeczności lokalnej”.

Komputeryzacja bibliotek

W bibliotekach publicznych powiatu zamojskiego znajdują się 74 komputery. W 6. filiach wiejskich nadal brak komputerów (Ruszków, Gorajec, Cześniki, Horyszów Polski, Sasiadka i Brody Małe). W 2009 r. nie planuje się zakupu komputerów do tych filii.

Stan techniczny posiadanych komputerów jest zróżnicowany. Najczęściej awariom ulegają te zakupione w ramach programu Ikonka oraz sprzęt najstarszy. W miarę możliwości biblioteki wymieniają zużyty sprzęt.

Wszystkie biblioteki gminne i miejsko-gminne pow. zamojskiego w 2008 r. proces komputeryzacji realizowały ze środków samorządów.

Większość bibliotek miejsko-gminnych i gminnych zapewnia czytelnikom dostęp do internetu: 13 gminnych i 3 filie (w Lipsku i Wysokiem gm. Zamość oraz w Zubowicach gm. Komarów). Biblioteki w terenie zarejestrowały 20 543 internautów. 3 biblioteki nie rejestrowały osób korzystających z Internetu (Sitno, Komarów-Osada i filia w Zubowicach). W GBP Skierbieszów nie było dostępu do Internetu, zaś GBP w Miączynie jeszcze nie udostępniła go czytelnikom. Obie biblioteki gminne oraz FB w Hutkach planują udostępnienie Internetu użytkownikom w 2009 roku.

Przeważająca ilość bibliotek posiada program biblioteczny MAK – 11 bibliotek (8 placówek gminnych i miejsko-gminnych oraz 3 filie), GBP Sitaniec posiada LIBRĘ, której nie wykorzystuje i w 2009 r. planuje zakup programu MAK. GBP Grabowiec wdrożyła autorski program BIBLIOTEKA, zaś w Miączynie i Starym Zamościu funkcjonuje program ProgMan Biblioteka. Biblioteki w gminach Nielisz i Sitno w roku sprawozdawczym nie posiadały żadnego programu bibliotecznego. W MGBP Zwierzyniec zakupiono program MAK, jego instalację i uruchomienie zaplanowano na początek 2009 r. Pozostałe zaplanowały zakup MAK-a w 2009 r.

Wszystkie biblioteki gminne mają obecnie komputery, ale proces komputeryzacji jest bardzo zróżnicowany. W Bibliotekach posiadających program MAK bibliotekarze przystąpili do sporządzania baz katalogowych. Największą bazę katalogową w chwili obecnej ma GBP w Grabowcu w programie BIBLIOTEKA (15 921 rekordów), zaś w programie MAK Adamów (8 627), Radecznicza (6 163) oraz Szczebrzeszyn (6 007 rekordów).

Trudności w informatyzacji bibliotek wynikają przede wszystkim z niedofinansowania placówek bibliotecznych (2 biblioteki gminne nie mają żadnego programu bibliotecznego) oraz słabego przygotowania bibliotekarzy do obsługi programów bibliotecznych. Bibliotekarze rzadko mogą korzystać z usług infor-

matyków zatrudnionych w gminach. Najczęściej zdani są na własne umiejętności, a te nie zawsze są wystarczające aby poradzić sobie z pojawiającymi się problemami.

W 2009 r. wszystkie biblioteki gminne planują podjęcie prac w zakresie automatyzacji. Zakup i wdrożenie MAK-a zaplanowały: Biblioteki w Sitnie, Nielieszu, Sitańcu, zaś uruchomienie - GBP w Sułowie i Zwierzyncu.

Kadra

Na koniec 2008 r. w bibliotekach publicznych powiatu ziemskiego pracowały 43 osoby, 32 – na pełnych etatach i 11 na ryczałtach. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego stan zatrudnienia zmniejszył się o 1 osobę. 36. bibliotekarzy pracowało w bibliotekach wiejskich i 7 w miastach: Krasnobród, Szczepietnik, Zwierzyniec).

W 2008 r. w bibliotekach publicznych powiatu nastąpiły następujące zmiany kadrowe:

- od 1.06. b.r. w GBP Łabunie zmniejszyło się zatrudnienie o 1 etat;
- GBP Sułów – stan zatrudnienia nie zmienił się, ale FB w Sąsiadce obsługiwana była przez pracowników biblioteki gminnej. Zatrudniona tam na $\frac{3}{4}$ etatu bibliotekarka przebywała od 17 marca 2008 r. na zwolnieniu lekarskim. Z dn. 31.12.2008 r. rozwiązana została z nią umowa o pracę;
- w Bibliotece w Sitnie z dn. 1.04.2008 r. zwiększono zatrudnienie z $\frac{3}{4}$ do pełnego etatu;
- W MGBP Zwierzyniec od połowy roku zatrudniono nowego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 1.01.2009 r. nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora Biblioteki.

Ogółem zatrudnienie w pow. zamojskim zmniejszyło się o 0,52 etatu.

W 2008 roku nikt nie uzupełniał wykształcenia bibliotekarskiego. Natomiast 3 bibliotekarzy studiuje na kierunkach niebibliotekarskich.

Udział bibliotek w projektach, grantach, konkursach

Spośród bibliotek samorządowych pow. zamojskiego tylko Biblioteki w Komarowie Osadzie i Sułowie pozyskiwały w 2008 r. środki pozabudżetowe poprzez udział w konkursach na dofinansowanie projektów w różnych programach.

- Samorządowy Ośrodek Kultury w Komarowie – Osadzie, w skład którego wchodzi Biblioteka otrzymał dofinansowanie z Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 2 500 zł na realizację zadania „Aktywizacja osób starszych na rzecz społeczności lokalnej”
- GBP w Sułowie uzyskała 31 850 zł na realizację programu „Aktywizacja i przeciwdziałanie izolacji społecznej osób starszych poprzez organizację i pro-

wadzenie spotkań integracyjnych” w ramach Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich. Termin realizacji projektu: od 25.07.2008 do 31.12.2009 roku.

Spośród bibliotek szczebla gminnego tylko SOK w Komarowie-Osadzie na 2009 r. złożył projekty do następujących programów:

- do MKiDN w programie Edukacja Kulturalna – priorytet 1,
- planowane jest też złożenie wniosku do EFS Kapitał Ludzki Priorytet 9.3 „Upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego”.

Najważniejsze problemy bibliotek

- Środki przeznaczane na modernizację bibliotek są od lat niewystarczające i nie przewiduje się ich wzrostu. W dalszym ciągu sytuacja lokalowa w wielu bibliotekach powiatu zamojskiego jest trudna: mała powierzchnia, brak czytelní, lokale wymagające remontów, wyposażenie stare i niewystarczające.
- Środki finansowe na uzupełnianie zbiorów, pomimo dotacji MKiDN, są nadal zbyt niskie w stosunku do potrzeb. Wskaźnik zakupu księgozbioru w powiecie ziemskim w 2008 r. wyniósł 10,7 wol. na 100 mieszkańców /w 2007 r. - 11,1 wol. na 100 mieszkańców /.
- Od lat w bibliotekach publicznych pow. zamojskiego prenumerata czasopism bieżących utrzymuje się na zbyt niskim poziomie. W roku sprawozdawczym ich liczba jeszcze się zmniejszyła – ze 159 do 143.
- Wolny postęp prac w zakresie automatyzacji procesów bibliotecznych wynikający m.in. ze zbyt niskich nakładów na ten cel: 6 filii bibliotecznych nie posiada komputerów, 2 biblioteki gminne nie zakupiły żadnego programu bibliotecznego. Istnieje potrzeba wymiany komputerów w wielu placówkach i uzupełnienia ich stanu. Również brak umiejętności obsługi komputerów i programów bibliotecznych wśród bibliotekarzy ma wpływ na wolne tempo prac.
- Poważnym problemem utrudniającym prawidłową pracę bibliotek jest jednoosobowe zatrudnienie w 4 bibliotekach gminnych (Adamów, Grabowiec, Sitno, Stary Zamość).
- Niezadowolająca jest sytuacja placowa bardzo wielu bibliotekarzy.
- Jednym z najważniejszych problemów rozwiązanych w 2008 r. było utrzymanie 2 filii bibliotecznych na terenie gminy Adamów. Placówki te miały zostać zlikwidowane z dniem 31 stycznia 2008 r., jednak 1 lutego 2008 r. Rada Gminy postanowiła nie likwidować filii.

Anna Kalniuk
Danuta Zwolińska

W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie

*Drzewa umierają nocą, jeśli my ich nie kochamy
Opadają z nich liście na znak protestu
Drzewa szemrzą nocą, bo nikt w dzień nie chce ich słuchać
Stoją jako wysmukłe wieże z rozpostartymi antenami
Wielkich liści – dają znak, że są ważnymi wśród nas.*

Andrzej Szewczyk: *Drzewa umierają nocą*

Największym przedsięwzięciem kulturalnym Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej w Zamościu w roku 2008 było zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu literacko-plastycznego o zasięgu ogólnopolskim „W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie”. Celem konkursu było stworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym z różnych środowisk twórczego zaprezentowania swoich zdolności literackich i plastycznych. Jego uczestnicy przedstawili wpływ środowiska naturalnego, jego piękna i harmonii na życie i zdrowie człowieka. Konkurs trwał od czerwca do października i przebiegał w dwóch kategoriach wiekowych:

- kat. I - Dzieci do lat 16
- kat. II - Dorośli od lat 17

O szerokim zainteresowaniu tematem świadczy liczba nadesłanych prac z różnych ośrodków i instytucji z terenu całego kraju: Łowicza, Bydgoszczy, Zielonej Góry, Lasek k. Warszawy, Torunia, Łodzi, Łęborka, Zabrze, Radomia, Lublina, Zamościa oraz wielu miejscowości powiatu zamojskiego. Łącznie napłynęło 210 prac z 35 ośrodków i osób indywidualnych.

W kategorii plastycznej komisja nagrodziła i wyróżniła ogółem aż 55 osób. Dla dziesięciu z nich przyznano nagrody pierwsze, również dziesięć osób uhonorowano nagrodami drugimi, zaś nagrodę trzecią otrzymało 6 uczestników.

W dyscyplinie literackiej, spośród 39 konkursowych tekstów (poetyckich i prozatorskich) nagrodami uhonorowano siedem osób, a wyróżnienia przyznano dla sześciu uczestników zadania.

Nadesłane na konkurs prace świadczą o niezwyklej wrażliwości ich autorów na piękno otaczającej nas przyrody i jej prawa do współistnienia z człowiekiem.

Wszystkie nagrodzone i wyróżnione prace plastyczne zostały zaprezentowane na wystawie pokonkursowej zlokalizowanej na holu I piętra Książnicy Zamojskiej. Można ją było oglądać w dniach od 5 listopada do 16 grudnia 2008 r.

Dnia 18 listopada o godz. 11.00 w sali konferencyjnej Książnicy Zamojskiej odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu. Program spotkania obejmował otwarcie wystawy pokonkursowej, montaż literacki nagrodzonych i wyróżnionych prac laureatów oraz wręczenie nagród i wyróżnień.

Efektem rzeczowym konkursu jest 300 egz. wydawnictwa „W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie”. Zawiera ono wszystkie prace nagrodzone i wyróżnione, zarówno plastyczne jak i literackie. Stanowi nie tylko formę promocji twórczości osób niepełnosprawnych, ale także działalności Książnicy Zamojskiej.

Całe przedsięwzięcie możliwe było do zrealizowania dzięki środkom finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „Praca z książką jako metoda psychoterapii – twórcze sposoby przekazywania jej treści przez czytelników niepełnosprawnych”.

Cele konkursu zostały osiągnięte, a nasze działania posłużyły twórczemu rozwojowi osobowości zarówno zdrowych, jak i niepełnosprawnych czytelników. Mam nadzieję, że przyczyniły się one także do likwidacji barier psychologicznych pojawiających się w kontaktach ludzi zdrowych i niepełnosprawnych. Osobom z różnymi dysfunkcjami zdrowotnymi pozwoliły też podnieść samoocenę oraz uwierzyć w swoje umiejętności i twórczą realizację.

Danuta Wójcik

Wspólne czytanie - radosne dorastanie

Jednym z większych przedsięwzięć kulturalno-oświatowych wspomagających promocję czytelnictwa literatury dla dzieci i młodzieży w 2008 roku była akcja „Wspólne czytanie - radosne dorastanie” realizowana w filiach bibliotecznych Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. Projekt realizowaliśmy w terminie wrzesień - grudzień 2008. Zadanie finansowane było ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zorganizowano 211 imprez i wydarzeń, które złożyły się na całość projektu. W swojej pracy wykorzystaliśmy sprawdzone formy pracy z młodym czytelnikiem: głośne czytanie zintegrowane z różnymi formami animacji kulturowej, zajęcia plastyczne, pogadanki, zabawy edukacyjne, konkursy literackie, czytelnicze, plastyczne, recytatorskie, projekcje audiowizualne, wystawy, spotkania z autorami. Od lat są to formy, które cieszą się dużym zainteresowaniem i przyciągają spore grupy uczestników. W okresie realizacji zadania w biblioteki zgromadziły przeszło 3 700 dzieci i młodzieży.

Początek akcji to szeroko przeprowadzona reklama zadania, plakaty, ulotki, kalendarium z harmonogramem imprez znajdujący się na każdej filii oraz naklejka, na której widnieje hasło zadania oraz logo naszej biblioteki.

Pierwszą imprezą, która zainicjowała realizację projektu były spotkania z poezją dziecięcą pod wspólnym tytułem: „**JESIENNY SKARBCZYK**” niezapomniane chwile pełne poezji Kazimierzy Iłakowiczówny, Ludwika Jerzego Kerna, Danuty Wawiłow, Ewy Szelburg-Zarembiny. Każdy z uczestników niezależnie od wieku mógł wziąć udział w zajęciach plastycznych, konkursach recytatorskich oraz literackich inscenizacjach. Promocja poezji dla dzieci przeprowadzona została również w ramach spotkań „**DOBRE WYCHOWANIE WIERSZEM**” (zrealizowana w październiku).

Dla wszystkich pasjonatów czytania i książki przygotowaliśmy cykl spotkań „**ABECADŁO CZYTELNIKA**” poświęcony autorom literatury dziecięcej i młodzieżowej przedstawianych w kolejności alfabetycznej. Zainteresowanie spotkaniami było duże, gdyż cały cykl zakończony został konkursem plastycznym (o takim samym tytule), w którym uczestnik otrzymywał nagrodę rzeczową, a dodatkowo jego praca plastyczna miała „zarezerwowane” miejsce w kalendarzu na 2009 rok wydanym w ramach realizowanego zadania, będącym zarazem formą promocji samej biblioteki.

Dobrym przykładem zintensyfikowanych działań służących upowszechnianiu czytelnictwa i książki wśród najmłodszych są zajęcia głośnego czytania. Podczas cyklu spotkań ph. „**POPROSZĘ BAJECZKĘ**”, które przeprowadzane zostały w zaprzyjaźnionych przedszkolach, świetlicach szkolnych, ośrodkach terapii zajęciowej, wykorzystaliśmy teksty prezentujące ponadczasowe wartości

humanistyczne, moralizatorskie, ukazujące jak ważne miejsce w życiu każdego z nas pełnią uczucia.

Fantastyczną zabawę przyniosły uczestnikom zajęcia przybliżające sylwetki współczesnych nam autorów literatury dziecięcej i młodzieżowej. **„DOBRY ZWYCZAJ - WYPOŻYCZAJ”** to pełne humoru imprezy z tekstami Tomasza Trojanowskiego, Małgorzaty Strzałkowskiej, Anny Onichimowskiej, Grzegorza Kasdepke.

Kalina Jerzykowska w „Królestwie regatów” - Filia Biblioteczna nr 6

Młodym miłośnikom literatury fantastycznej Zaproponowaliśmy literacką podróż w **„ZWYKŁY NIEZWYKŁY ŚWIAT”** pełną tajemnic, mrocznych sekretów książkową krainę świata magii legend i mitów.

Dla dociekliwych młodych sympatyków książki jako praktycznego i użytecznego kompendium wiedzy z różnych dziedzin zorganizowane zostały spotkania **„NA KAŻDE PYTANIE ODPOWIE CZYTANIE”** udowadniając, przydatność książek w różnych formach podawczych. Podczas turniejów wiedzy w zabawach edukacyjnych, quizach korzystaliśmy z encyklopedii, słowników, leksykonów i albumów.

Z myślą o najmłodszych zrealizowano **„MISIWANKI”**, zajęcia popularyzujące książki, w których głównym bohaterem jest miś i jego przygody. Głośne czytanie fragmentów „Kubusia Puchatka” A.A. Milne, „Nowych Przygód Misia Uszatka Cz. Janczarskiego towarzyszyło zajęciom plastycznym, na których nasi

milusińscy z wielkim zaangażowaniem tworzyli portrety wykorzystane w konkursie plastycznym „**MISIO-TULISIO**”

Kolejnym spotkaniem realizowanym w ramach programu były pogadanki podczas których wykorzystywaliśmy książki wydawnictw psychologicznych dla dzieci. Głośne czytanie tekstów Wojciecha Kołłyszki, Elżbiety Zubrzyckiej pomogły zrozumieć uczestnikom ich własne emocje, uczucia, sposób postępowania, wzajemne relacje.

Grudniowy przedświąteczny czas umilały nam spotkania ph. „**GDY KOŁĘDY NADSZEDŁ CZAS**” finał zajęć zaowocował pięknymi ozdobami świątecznymi, które ozdobiły świąteczne drzewka i stroiki na filiach bibliotecznych.

Doskonałą formą popularyzacji piśmiennictwa dla dzieci i młodzieży są spotkania z autorami. Nasze zaproszenie przyjęły dobrze znane czytelnikom autorki Kalina Jerzykowska oraz Izabela Winiewicz-Cybulska.

Obie autorki odwiedziły nas w październiku, spotkały się z czytelnikami na filiach bibliotecznych oraz w siedzibie Książnicy Zamojskiej. W spotkaniach uczestniczyli uczniowie Gimnazjum Społecznego, Katolickiej Szkoły Podstawowej, Szkoły podstawowej nr 8, Przedszkola Miejskiego nr 13 i 15. Dla wszystkich. Wszystkie spotkania, które zostały zorganizowane to przede wszystkim dobra zabawa i niezapomniane wspomnienia. Pamiątką wspólnie spędzonych minut zostaną kolorowe zdjęcia oraz odręczne autografy autorek w książkach.

Kalina Jerzykowska na spotkaniu w Filii Bibliotecznej nr 1

Kalina Jerzykowska podpisuje książki w Filii Bibliotecznej nr 3

Szczególnie lubianym sposobem upowszechniania czytelnictwa i książki wśród dzieci i młodzieży są organizowane przez bibliotekę konkursy, w szczególności plastyczne, czytelnicze i literackie. Dzięki programowi mogliśmy zorganizować 6 konkursów; 4 czytelnicze, 2 plastyczne. W konkursach czytelniczych **„CZYTUSY-PRYMUSY”**, **„WIERSZOWANKI-WYKREŚLANKI”**, **„NIE BYŁE JAKA KSIĄŻKA DLA DZIECIAKA”** z przyjemnością przekazywaliśmy książkowe nagrody zakupione dzięki pieniążkom otrzymanym w programie. Uśmiech nie znikał z twarzy uczestników, którzy złożyli prace plastyczne w konkursach **„ABECADŁO CZYTELNIKA”** i **„MISIO-TULISIO”**, oni również otrzymali nagrody.

Przez cztery miesiące na filiach bibliotecznych można było podziwiać 46 wystaw popularyzujących sylwetki i książki autorów dla dzieci i młodzieży.

Dzięki finansowemu wsparciu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mogliśmy zaoferować dzieciom zajęcia biblioteczne, na których dodatkową zachętą był na pewno słodki poczęstunek składający się z ciastek, cukierków, napoi. O atrakcyjności przygotowanych przez nas form spędzenia czasu wolnego świadczyła liczba uczestników. Pamiątką wspólnie spędzonych chwil jest Kalendarz Biblioteczny 2009, który można podziwiać w każdej z bibliotek.

Renata Michalik

Franklin u przedszkolaków

Franklin to przesympatyczny żółwik – bohater książeczek, stworzony przez Paulette Bourgeois i Brendę Clark. Jest doskonałym wzorem do naśladowania.

Uczy dzieci jak rozwiązywać problemy i zawiera wiele cennych „nauk”.

Nie przytrafiają mu się żadne fantastyczne, bajkowe przygody, lecz raczej codzienne rozterki i kłopoty, wielkie zmartwienia i jeszcze większe radości – tak jak każdemu małemu człowiekowi – przedszkolakowi.

Jedną z największych jego pasji jest sport. Oprócz zabaw na leśnych polanach, żółwik uwielbia grać w koszykówkę, piłkę nożną, baseball, hokeja.

Niewątpliwie położył on spore zasługi w promowaniu aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci. Przygody Franklina wyrabiają u młodych ludzi rzetelność, samodyscyplinę, pracowitość, dokładność, odpowiedzialność i wiele innych pozytywnych cech oraz uczą zasad dobrego zachowania.

W oparciu o przygody sympatycznego żółwika Franklina dzieciaki mają stworzone warunki do rozwijania inwencji twórczej, przygotowują do samodzielności.

W dniach od 11 do 13 marca na Zamojszczyźnie przebywał niezwykle gość – żółw Franklin.

Odwiózł Książnicę Zamojską – Oddział dla Dzieci i Młodzieży, gdzie spotkał się z małymi czytelnikami, filie biblioteczne nr 2, 3, 6 i Bibliotekę Gminy Zamość; w sumie odbyło się 7 spotkań.

12 marca Franklin odwiedził bibliotekę Filię nr 2, a następnie spotkał się z dziećmi z Przedszkola Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi, z którym nasza placówka prowadzi ścisłą współpracę. Spotkanie odbyło się w przedszkolu, uczestniczyło w nim około 80 dzieci. Franklin opowiadał o swoich przygodach, przyjaciółach i ulubionych zajęciach.

Dzieci brały aktywny udział w zabawie z Franklinem.

Podczas imprezy bibliotekarz p. Jagoda Kucharska czytała dzieciom jedną z książeczek o żółwiku pt. „Franklin i aparat fotograficzny”. Sympatyczny żółwik odpowiadał na wiele pytań, rozdawał autografy i zapraszał dzieci do wspólnego, pamiątkowego zdjęcia.

Spotkanie z Franklinem było doskonałą zabawą i pozostawiło niezapomniane wrażenia.

Tego typu zabawy rozbudzają zamiłowania czytelnictwa poprzez wskazywanie dzieciom odpowiedniej literatury.

Elżbieta Szykuła

Książki i ich bohaterowie

W Oddziale dla Dzieci i Młodzieży od kilku lat stoją dwie zabytkowe zabawki, które przypominają nam czasy dzieciństwa. To nadjedzona przez mole Gaska Balbinka i pozbawiony jednej rączki Piaskowy Dziadek. Ten widok za każdym razem budzi wspomnienia, w uszach brzmi piosenka *Dziadku, drogi dziadku...*, przypominają się przekorne dialogi Ptysia i Balbiny. Te właśnie zabawki stały się inspiracją do zorganizowania wystawy, która prezentowałaby książki i ich bohaterów. Mikołajki 2008 wydawały się nam odpowiednią datą dla jej otwarcia.

Omawiając tę ekspozycję nie sposób pominąć związków literatury i filmu. Okazuje się bowiem, że niektórych bohaterów znamy nie tyle z książek, ile z animowanych seriali telewizyjnych, czyli popularnych dobranoczek lub pełnometrażowych animowanych filmów wyświetlanych w kinach. Film jako młodsza dziedzina sztuki często czerpał wzorce z literatury, na podstawie książki powstawał scenariusz filmowy. Tak było w przypadku filmów o Pszczółce Mai, Misiu Uszatku, Rumcajsie, Muminkach. To właśnie książki Waldemara Bonselsa, Czesława Janczarskiego, Vaclava Ctrvrtka, Tove Jansson stały się kanwą filmów. Niewątpliwie film popularyzował książkę, konkretyzował wizerunek bohatera, stawał się inspiracją dla projektantów zabawek i bodźcem dla ich producentów. Zauważyć jednak należy, że istnieją również zależności odwrotne. Najpierw pojawia się film, który kreuje bohatera, potem rusza machina przemy-

słu zabawkowego, produkując zabawki i gadżety kojarzące się z filmem, dopiero na końcu, w oparciu o scenariusz filmowy powstaje książka. Wytwórnia filmów animowanych Walta Disney'a wykreowała szereg bohaterów o czysto filmowym rodowodzie m.in. Myszkę Mickey, Kaczora Donald, Psa Pluto. Książki, w postaci komiksów czy bajek pojawiły się znacznie później. W Polsce takim przykładem są m.in. filmy i książki o Bolku i Lolku. Pierwszy odcinek serialu animowanego emitowany był w Telewizji Polskiej w roku 1963, pierwsza książka ukazała się w roku 1974. Materiał zgromadzony na wystawie odzwierciedla obie te tendencje.

Organizując wystawę trzymaliśmy się zasady, że obok książki musi pojawić się związany z nią eksponat. Zasada działała również w drugą stronę. Nie wystawialiśmy eksponatów jeśli nie posiadaliśmy książek. Na wystawie znalazły się książki ze zbiorów Oddziału dla Dzieci i Młodzieży, które uzupełniliśmy o nowe nabytki zamówione w księgarni specjalnie pod kątem organizowanej wystawy np. *Nocną podróż Piaskowego Dziadka* czy nowe wydanie *Rumcajsa*. Książka *The Muppet Show Book* przyjechała aż z Londynu, by stanąć obok świnki Piggy, żaby Kermit i innych muppetów. Poszukiwanie przedmiotów związanych tematycznie z popularnymi książkami dla dzieci dostarczyło nam wielu wrażeń. Przygotowania rozpoczęliśmy już w październiku. W zbórkę eksponatów zaangażowali się pracownicy Książnicy Zamojskiej, Dyrekcja oraz czytelnicy.

Na wystawie znalazły się przedmioty wyjątkowe, stanowiące ozdobę zaprezentowanej kolekcji. Należą do nich: Kiwaczek, miś Paddington, pingwin Pik-Pok, Koziołek Matołek, enerdowskie karty z Piaskowym Dziadkiem, radziecki Wilk (*Wilk i Zając*), Różowa Pantera, Alf, Pocahontas, miecz Piotrusia Pana czy dobry duszek Casper. Ponadto na kolekcję złożyły się maskotki, lalki, kukielki, pacynki, figurki z porcelany, szkła i gipsu, maski, piłki, breloczki, gry planszowe, gry komputerowe, domino, puzzle, pocztówki, przeżrocza, zestawy slajdów, kasety VHS, kasety magnetofonowe, płyty DVD i CD oraz czasopisma. Zgromadziliśmy mnóstwo artykułów szkolnych, a wśród nich: kredki, farby, bloki, długopisy, ołówki, flamastry, korektory, gumki, temperówki, naklejki, malowanki, notesy, zeszyty, piórniki, plecaczki, jak też biurowych m.in. kalendarzy, teczek biurowych, segregatorów. Nie zabrakło również przedmiotów codziennego użytku m.in. kubków ceramicznych, talerzyków, podkładek pod filiżanki, siatek foliowych i papierowych, chusteczek higienicznych.

Wystawa usytuowana została w wypożyczalni Oddziału dla Dzieci i Młodzieży. Książki i związane z nimi przedmioty umieszczone zostały w szklanych gablotach, na parapetach okiennych, katalogach, regałach bibliotecznych. W sumie pokazaliśmy ponad sto książek i około czterystu eksponatów związanych z prezentowaną literaturą. Najbogatsza kolekcja związana była z *Kubusiem Puchatkiem*. Oprócz różnych wydań książki Alana Alexandra Milne'a pokazane zostały pluszowe maskotki z wizerunkami Puchatka i jego przyjaciół, breloczki, gumki, notesiki, piórniki, teczki, kasety VHS, a nawet okulary Tygryśka. Licz-

nie też prezentowały się zbiory związane ze smurfami. Obok serii książek Peyo znalazły się figurki Papy Smerfa, Zgrywusa, Smerfetki i innych mieszkańców wioski smurfów, poduszeczki, puzzle, domino, stadion smurfów, kasety magnetofonowe *Smerfne hity*. Imponująco przedstawiała się również kolekcja baśni i baśniowych postaci. Szczególne wrażenie robiły porcelanowe figurki rodem z baśni Hansa Christiana Andersena. Przy niektórych książkach stały pojedyncze eksponaty. *Garfieldowi* towarzyszył tylko kubek do kawy a *Przygodom kota Filemona* stare kredki Bambino. Niemniej jednak pozyskanie nawet tych drobnych przedmiotów sprawiło nam dużą satysfakcję.

Była to wystawa niezwykle dynamiczna. Ekspozyty docierały do nas w trakcie trwania wystawy. Zwiedzający wystawę przypominali sobie o schowanych w piwnicach, pawlaczach i na strychach domów zabawkach. Tak było z bombką choinkową z podobizną bajkowej Agatki, która dotarła do nas z Łodzi. Z Krakowa przybył pajacyk Buratino, natomiast z Lublina Krecik. Niektóre kolekcje rosły w oczach. Książkę *Król Lew* na początku zaprezentowaliśmy z małym lwiątkiem i kaseta VHS. Wkrótce pojawiła się mała Pumba, potem duża Pumba, następnie kasecie magnetofonowa z bajką muzyczną *Król Lew*, a na końcu ogromny pluszowy Simba. Jako ostatni eksponat na wystawie pojawił się porcelanowy wróblek Elemelek, a wraz z nim utwory Hanny Łochockiej. Książki były ciągle wypożyczane, z tego też względu wystawa wciąż była przemeblovana, a jej poszczególne elementy zmieniały miejsce pobytu. Na prośbę czytelników przedłużyliśmy czas trwania tej ekspozycji do 30 marca 2009 r.

Celem wystawy była przede wszystkim promocja książki. Towarzyszące wydawnictwom eksponaty miały zachęcać do sięgnięcia po daną pozycję. Wystawa była zwiedzana indywidualnie, rodzinie, jak też grupowo. W trakcie jej trwania odwiedziły nas liczne grupy szkolne i przedszkolne. Ci, na których wystawa zrobiła duże wrażenie, przyprowadzali swoich krewnych i znajomych. Dla dorosłych była to sentymentalna podróż do krainy dzieciństwa. Widok znanych z dzieciństwa lektur oraz starych, nadgryzionych zębem czasu zabawek skłaniał do wspomnień.

Dla najmłodszych naszych czytelników największą atrakcję stanowiły książki i eksponaty nowe np. seria książek o Bobie Budowniczym i towarzysząca im piła Boba. Prawdziwą furorę wśród dziewczynek zrobiła Mała Syrenka rodem z USA. Każda z nich chciała dotknąć jej platynowych włosów i różowego ogona. Arielka skutecznie zareklamowała książkę, której jest bohaterką. Wypożyczyliśmy wszystkie wydania tej książki. Podobnie było z książką *Autka* i wyeksponowanymi przy niej samochodzikami oraz książką *Scooby-Doo*, wystawioną obok brązowego pluszowego Scooby'ego. Dla odmiany ten zestaw bardzo zainteresował chłopców.

Wystawa także zainspirowała dzieci do sięgnięcia po książki, których wcześniej nie znały np. po *Gąskę Balbinę*, *Porwanie Baltazara Gąbki*, *Przygody Kiwaczka*. Wystawa oprócz funkcji promocyjnych stanowiła także pouczającą lekcję z dziejów literatury, ukazując niejako przy okazji jej związki z filmem, zobrazowała również pewien wycinek z dziejów przemysłu zabawkowego.

Joanna Kołtun

Poezja słowem i pędzlem malowana

Konkurs recytatorski i plastyczny *Poezja słowem i pędzlem malowana* dla szkół podstawowych i przedszkoli zorganizowany został już po raz czwarty przez Szkołę Podstawową nr 3 im. Elizy Orzeszkowej w Zamościu.

Celem konkursu jest popularyzacja twórczości rodzimych poetów, propagowanie kultury czytelnicznej, kształcenie umiejętności analizy i interpretacji utworu literackiego oraz kształtowanie postaw twórczych.

Gminny etap konkursu zorganizowała Biblioteka Publiczna Gminy Zamość w Sitańcu, była to już III Edycja Konkursu Recytatorskiego o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość pod patronatem Wójta Gminy Pana Ryszarda Gliwińskiego, który odbył się 8 kwietnia 2009 roku w Świetlicy KGW w Płoskiem.

W konkursie recytatorskim wzięło udział 36 uczestników, których zadaniem była recytacja dwóch wierszy - jednego wiersza Pani Marii Duławskiej oraz utworu poetyckiego jednego z poetów Lubelszczyzny.

Recytatorzy przyjechali ze szkół w Białobrzegach, Białowoli, Kalinowicach, Mokrego, Płoskiego, Pniówka, Siedlisk, Sitańca, Wysokiego i Zawady. Laur oraz nagrody i dyplomy ufundowała Biblioteka Publiczna Gminy Zamość w Sitańcu.

W przerwie konkursu recytatorskiego wystąpili uczniowie kl. IV pod kierunkiem Pani Joanny Wałczuk-Piech z Zespołu Szkół w Płoskiem z przedstawieniem pt. *Kopciuszek na weselo*.

Do II etapu konkursu *Poezja Słowem i Pędzlem Malowana*, który odbył się w Klubie Garnizonowym w Zamościu (w zamojskiej edycji konkursu recytatorskiego wzięło udział 42 recytatorów), z Gminy Zamość zakwalifikowało się 9 osób, po 3 z każdej kategorii: oddział przedszkolny, kl. 1-3 oraz kl. 4-6 ze Szkół Podstawowych.

Laureatami II etapu konkursu recytatorskiego zostali:

- w kategorii 5-6 lat: I miejsce - Karol Ostasz ZS w Płoskiem, II miejsce - Emilia Bartnik Przedszkole nr 14, III miejsce - Julia Sobczyk SP i Przedszkole w Kalinowicach.
- w kategorii kl. I – III: I miejsce - Zuzanna Korona SP w Wólce Wieprzeckiej, II miejsce - Dagmara Łapińska SP nr 10, III miejsce - Wiktoria Kśmierczuk SP nr 7 oraz Damian Stojko SP Komarów Osada
- w kategorii kl. IV – VI: I miejsce - Mateusz Pałka SP nr 4, II miejsce - Łukasz Wodyk SP nr 4, III miejsce - Karolina Hasiec SP w Pniówku, Aleksandra Kaczmarczyk SP nr 4, Eliza Chedywa SP nr 3 i Ryszard Fusiara, również SP nr 3.

Recytatorzy otrzymali dyplomy i nagrody ufundowane przez Szkołę Podstawową nr 3 w Zamościu oraz przez Panią Marię Duławską.

Konkurs plastyczny *Poezja słowem i pędzlem malowana* polegał na wykonaniu dowolną techniką ilustracji do wiersza Pani Marii Duławskiej. Na etap gminny wpłynęło 209 prac z 9 szkół podstawowych. Komisja konkursowa nagrodziła 23 prace oraz wyróżniła 27 prac plastycznych, prace te zostały przekazane do II etapu. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w Klubie Garnizonowym w Zamościu 21 kwietnia 2009 roku (na konkurs zamojski wpłynęło 176 prac plastycznych).

- **w kategorii 5-6 lat:** I miejsce - Aleksandra Malicka, SP i Przedszkole w Kalinowicach, II miejsce - Wiktoria Kukułowicz z ZS w Płoskiem
- **w kategorii kl. I – III:** I miejsce Ewelina Kuźma SP w Pniówku, II miejsce - Paula Pośnik SP i P w Kalinowicach, wyróżnienia kl. I – III: Maciej Kasprzyk SP Pniówek, Alicja Binduga SP w Białopola
- **w kategorii IV – VI:** I miejsce - Aneta Gładysz SP w Pniówku.

Prace nagrodzone można było oglądać na wystawie w holu Klubu Garnizonowego. Pozostałe osoby biorące udział w konkursie plastycznym otrzymały dyplomy za udział, a nauczyciele i opiekunowie otrzymali podziękowania za zaangażowanie i pomoc w przygotowaniu prac.

Elżbieta Stankiewicz
GBP w Sitańcu

POMOCE METODYCZNE

Po prostu czytaj książki

Regulamin konkursu powiatowego dla dzieci i młodzieży

Organizatorzy:

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział W Zamościu
oraz

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Młody czytelniku!

- jeśli jesteś uczniem szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej miasta Zamościa lub powiatu zamojskiego, lubisz czytać książki, to zapraszamy do udziału w naszym konkursie.
- w interesujący sposób zaoferuj rówieśnikom, najciekawsze Twoim zdaniem książki, udowodnij tym, którzy niechętnie czytają, że czytanie wartościowych książek to nie tylko moda ale i przyjemność.

Oczekujemy:

- od uczniów szkoły podstawowej pracy plastycznej (ilustracja, okładka, karta pocztowa, zakładka do książki itp.) lub wypowiedzi pisemnej, reklamującej wybraną książkę,
- od młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej: wypowiedzi pisemnej (recenzja, sprawozdanie, notatka, itp.) lub plakatu formatu A-2 (420x594 mm) zawierającego także krótką recenzję polecanej książki albo hasło reklamujące książkę.
- praca konkursowa musi zawierać tytuł polecanej książki i jej autora oraz metryczkę zawierającą następujące informacje: twoje imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania, tel. lub e-mail kontaktowy, nazwę i adres szkoły, do której uczęszczasz.

Terminy

- Do 20 maja 2009 r. możesz złożyć pracę w bibliotece publicznej w miejscu zamieszkania albo przesłać lub dostarczyć pod adres: Książnica Zamojska, ul. Kamienna 20, 22-400 Zamość, Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnicstwa, pokój nr 18.
- Jury powołane przez organizatorów dokona oceny prac w 4. kategoriach wiekowych:
 - najmłodszej (kl. I – III SP),

- średniej (kl. IV – VI SP),
- starszej (gimnazja),
- najstarszej (szkoły ponadgimnazjalne)

Jury zwróci szczególną uwagę na:

- własną i ciekawą koncepcję reklamy książki,
- poprawność językową i stylistyczną prac pisemnych, inwencję twórczą, walory artystyczne i estetykę prac plastycznych.
- Podsumowanie konkursu nastąpi w czerwcu 2009 r.
- Werdykt jury znajdziesz na naszej stronie internetowej www.biblioteka.zamosc.pl lub pod nr. tel. 084 62 711 54 wew. 27

Jeśli zostaniesz laureatem konkursu:

- zaprosimy Cię indywidualnie na imprezę podsumowującą
- otrzymasz nagrodę lub wyróżnienie
- Twoja praca stanie się własnością organizatora, który zastrzega sobie prawo do nieodpłatnego wykorzystania jej w materiałach popularyzujących konkurs
- nie zwracamy kosztów przyjazdu na podsumowanie konkursu.

Informacji o konkursie udzielamy w Dziale Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu, ul. Kamienna 20, 22-400 Zamość, tel./fax. (084) 62 711 54 wew. 27, , - mail pimbpinstr@wp.pl

Zrealizowano przy współudziale finansowym Powiatu Zamojskiego

„Pamiętajcie o ogrodach...”

Regulamin konkursu plastyczno-fotograficznego

IX edycja regionalnego konkursu ekologicznego

*„...Pamiętajcie o ogrodach
Przecież stamtąd przysłiście
W żar epoki użyć wam chłodu
Tylko drzewa
Tylko liście
Pamiętajcie o ogrodach
Czy tak trudno być poetą?
W żar epoki nie użyć wam chłodu
Żaden schron
Żaden beton...”*

J. Kofta

Organizator:

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Cele konkursu:

- Poznawanie oraz popularyzacja bogactwa i różnorodności środowiska naturalnego Rostocza
- Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego
- Budzenie podziwu dla piękna i różnorodności przyrody
- Zachęcenie do działalności artystycznej będącej wyrazem fascynacji naturą.

1. Konkurs ma charakter otwarty, do którego zapraszamy dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjów oraz młodzież szkół ponadgimnazjalnych.
2. Zadaniem uczestników konkursu jest przygotowanie pracy plastycznej lub fotografii prezentujących najurokliwsze zakątki Rostocza.
3. Prace należy wykonać: plastyczne w formacie A-3 dowolnej technice plastycznej (dzieci kl. I-III), fotografię w formacie A-4 (dla pozostałych uczestników).
4. Każdy uczestnik może przedstawić do konkursu maksymalnie 1 pracę plastyczną, maksymalnie 4 fotografie, wcześniej niepublikowane i nienagradzane w innych konkursach.
5. Prace konkursowe należy podpisać swoim imieniem i nazwiskiem, podać wiek, dokładny adres oraz adres szkoły.
6. Termin składania prac do 15.05.2009 r. w Centrum Informacji Ekologicznej (p. nr 3), Książnicy Zamojskiej, ul. Kamienna 20.

7. Oceny prac, w 4 kategoriach wiekowych dokona komisja powołana przez organizatora.
8. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi do 19.06.2009 r. O dokładnym terminie finałowej imprezy laureatów zawiadomimy indywidualnie.
9. Prace konkursowe przechodzą na własność organizatora.
10. Uczestnicy konkursu oraz osoby zaproszone na podsumowanie konkursu przyjeżdżają na koszt własny.
11. Informacje o konkursie: tel. 084 62711 54 w. 28,
www.biblioteka.zamość.pl

Wykonano dzięki współfinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Moje najpiękniejsze miejsce na ziemi

Regulamin konkursu plastycznego

adresowanego do osób niepełnosprawnych

I. Organizatorzy:

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu - Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych, ul. Kamienna 20.

II. Cele konkursu:

1. Integracja osób niepełnosprawnych.
2. Stworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym do rozwijania swoich zdolności i umiejętności artystycznych.

III. Zasady uczestnictwa:

1. Konkurs adresowany jest do osób niepełnosprawnych z miasta Zamościa i powiatu:
 - dorosłych z różnych środowisk,
 - dzieci z klas integracyjnych, ośrodków szkolno-wychowawczych i rehabilitacyjnych.
2. Organizatorzy pozostawiają uczestnikom konkursu wybór formy plastycznej, techniki i materiałów użytych do wykonania pracy w przedstawieniu i interpretacji tematu.
3. Prace powinny być zaopatrzone w metryczkę zawierającą: tytuł pracy, nazwisko, imię i wiek autora, dokładny adres do korespondencji. W przypadku uczestników zrzeszonych w ośrodkach, stowarzyszeniach lub innych instytucjach dla niepełnosprawnych, również adres placówki.
4. Nadesłane prace oceniane będą w dwóch kategoriach wiekowych:
 - I kategoria – dzieci do lat 16
 - II kategoria – dorośli od lat 17

IV. Terminy

1. Prace należy składać w terminie do dnia 10 kwietnia 2009 r. w Książnicy Zamojskiej - Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych, ul. Kamienna 20 w Zamościu, pokój nr 10 w poniedziałek, wtorek, środa, piątek w godz. 9.00 – 17.00, w czwartek w godz. 9.00 – 14.00

Adres do korespondencji:

Książnica Zamojska im. St. K. Zamoyskiego

ul. Kamienna 20

22 – 400 Zamość

VI. Postanowienia ogólne

1. Oceny prac dokona komisja powołana przez organizatorów.
2. Ogłoszenie wyników nastąpi w maju 2009 r. O wynikach konkursu i dokładnym terminie imprezy finałowej laureaci zostaną powiadomieni listownie lub telefonicznie.
3. Za przyjazd nie będą zwracane koszty podróży.
4. W sprawach spornych, ostateczna decyzja należy do organizatorów.

Dodatkowe informacje dotyczące konkursu udzielane będą pod nr tel.
084 62 711 54 w. 36

O książce niemal wszystko

Scenariusz wystawy

Cele wystawy:

- zaakcentowanie obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich,
- wzbogacenie wiedzy czytelników na temat historii i form książki,
- zaprezentowanie bogactwa i różnorodności zbiorów Książnicy Zamojskiej.

Miejsce wystawy:

- hol Książnicy Zamojskiej.

Układ wystawy:

Wystawę otwierał plakat zawierający hasło główne „O książce niemal wszystko” oraz datę obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. Materiał wystawienniczy podzielony został na działy i umieszczony w szesnastu szklanych gablotach oraz czterech antyramach. Każdy dział opatrzono hasłem. Zbiory zaprezentowano w następującym układzie:

Dział I: Jak człowiek uczył się pisać

- Baquedano E.: *Aztekowie*. Warszawa 1998 s. 40-41.
Cepik J.: *Bizon z Jaskini Dewy*. Wyd. 2. Warszawa 1987 s. 36-37.
Cepik J.: *Jak człowiek nauczył się pisać*. Wyd. 2. Warszawa 1987.
Claybourne A.: *Bardzo ilustrowana historia wynalazków*. Poznań 2008 s. 70-71.
Czarkowska I.: *Chcę wiedzieć więcej o książce*. „Świerszczyk” 2008 nr 8 s. 6-7.
Encyklopedia odkryć i wynalazków. Wyd. 2. Warszawa 1988 s. 62-63.
Ganeri A.: *Starożytny Egipt*. Warszawa 2007 s. 8-9.
Iljin M.: *Czarno na białym*. Wyd. 7. Warszawa 1966.
Mason A.: *Księga Cywilizacji*. Poznań 1994 s. 26-27.
Nougier L.-R.: *W czasach Majów, Azteków, Inków...* Wrocław 1991 s. 51.
Odkrycia młodych. *Encyklopedia Larousse Gallimard*. Nr 9. Warszawa 1991 s. 134-135.
Odkrycia młodych. *Encyklopedia Larousse Gallimard*. Nr 30. Warszawa 1992 s. 468.
Porębski M.: *Dzieje sztuki w zarysie*. T. 1. Wyd. 3. Warszawa 1987 s. 31.
Tajemnice papirusów, pod red. J. Lipińskiej. Wrocław 2005.
Wood T.: *Aztekowie*. Janki 1998 s. 26-27.
Zanini G.: *O wynalazkach*. Łódź 1991 s. 10-11.
Zimmerman L. J.: *Indianie Ameryki Północnej*. Warszawa 2004 s. 10-11.

Zaprezentowanym w tym dziale wydawnictwom, pochodzącym w całości ze zbiorów Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Książnicy Zamojskiej, towarzyszyły wykonane we własnym zakresie eksponaty: woskowe i gliniane tabliczki, malowane i żłobione kamienie, wykonane ze sznurka węzełki imitujące pismo kipu oraz fragment oryginalnego papirusu.

Dział II: Z dziejów książki

Ameisenowa Z.: *Kodeks Baltazara Bohema*. Warszawa 1961.

Banach A.: *O ilustracji*. Kraków 1950.

Bieńkowska B.: *Książka na przestrzeni dziejów*. Warszawa 2005.

Csaba C.: *Bibliotheca Corviniana*. Budapeszt 1981.

Csapodi-Gardonyi K.: *Iluminowane kodeksy europejskie*. Wrocław 1984.

Dahl S.: *Dzieje książki*. Wrocław 1965.

Eisenstein E. L.: *Revolucja Gutenberga*. Warszawa 2004.

Encyklopedia wiedzy o książce, pod red. A. Birkenmajera, B. Kocowskiego, J. Trzadłowskiego. Wrocław 1971.

Golka B.: *Z dziejów drukarstwa prasowego w Polsce*. Warszawa 1978.

Juda M.: *Pismo drukowane w Polsce XV-XVIII wieku*. Lublin 2001.

Miodońska B.: *Miniatury Stanisława Samostrzelnika*. Warszawa 1983.

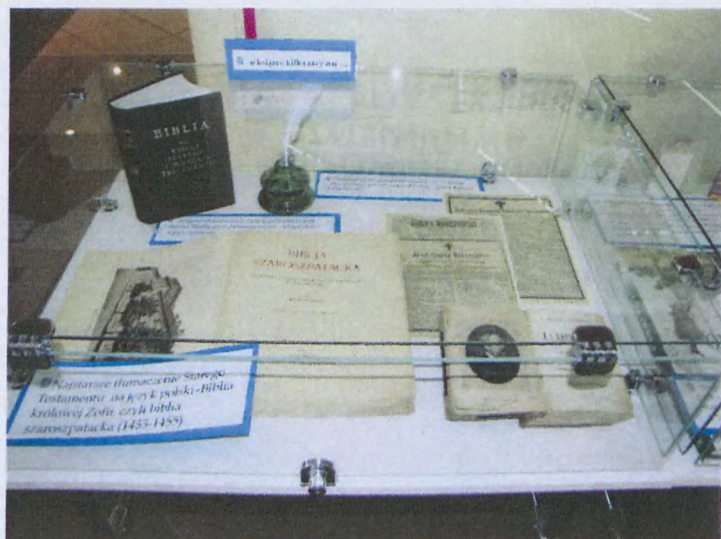
O książce. Encyklopedia dla nastolatków. Wrocław 1987.

Potkowski E.: *Książka i pismo w średniowieczu*. Pułtusk 2006.

Tę część wystawy zorganizowano w oparciu o zbiory Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie Książnicy Zamojskiej.

Dział III: O książce kilka razy naj ...

Napis: Najpopularniejszą książką na świecie jest Biblia. Biblię przetłumaczono na 310 języków, a jej fragmenty na dalsze 597 języków. Obok wyłożona książka: *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*. Lublin 1985.

Napis: Najstarsze tłumaczenie Starego Testamentu na język polski – Biblia królowej Zofii, czyli Biblia szarospatacka. Obok wyeksponowana otwarta na stronie tytułowej książka: *Biblia szarospatacka*. Kraków 1930.

Napis: Najstarsza kronika dotycząca historii Polski to Kronika Galla Anonima pisana w języku łacińskim. Nieopodal położona książka: Gall Anonim: *Kronika polska*. Wrocław 2003.

Napis: „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza – to najczęściej tłumaczona powieść polska. Książkę tę przetłumaczono na ponad pięćdziesiąt języków. Przy napisie zaprezentowano książkę w języku niemieckim: Sienkiewicz H.: *Quo vadis*. Berlin ok. 1930.

Napis: Najwięcej, bo ponad 600 powieści, w dobie „ery gęsiego pióra” napisał Polak – Józef Ignacy Kraszewski. Informacji towarzyszy otwarta na stronie tytułowej książka: Kraszewski J. I.: *Wybór pism*. T. 1. Warszawa 1878. Nieopodal stoi kałamarz z gęsim piórem.

Napis: Najstarsze wiersze dla dzieci w języku polskim pisał Stanisław Jachowicz. Obok umieszczono książkę Jachowicz S.: *Bajki i powiastki*. Warszawa 1989.

Napis: Najmniejszą książką dla dzieci – „Stary król Cole” – wydrukowana na papierze o gramaturze 22 gramy, mierzącą 1 mm x 1 mm, wydało w 85 egzemplarzach w 1985 r. Wydawnictwo Gleniffer Press z Paisley (Szkocja). Kartki można przewracać tylko za pomocą igły. Przy napisie leży najmniejsza książka ze zbiorów Oddziału dla Dzieci i Młodzieży: Dobrzykowska D.: *Jestem sikorka Stefania*. Warszawa 2007.

Napis: Najmłodszym noblistą w dziedzinie literatury był Rudyard Kipling. W dniu otrzymania nagrody (1907 r.) miał 41 lat. Tę informację uzupełnia pokazana obok książka: Kipling R.: *Księga dżungli*. Poznań 1997.

Napis: Najwyższą cenę antykwaryczną w Polsce (103 tys. zł) uzyskało na aukcji w Krakowie drugie wydanie dzieł Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”, wydane w 1566 r. w Bazylei. Nieopodal wyłożono książkę: Zonn W.: *Revolucja kopernikańska*. Warszawa 1972.

Napis: Najdroższą książką na świecie jest czterotomowe dzieło „The Birds of America” (Ptaki Ameryki) Johna Jamesa Audubona, wybitnego ornitologa amerykańskiego. Na aukcji Christie’s w Nowym Yorku zostało sprzedane za 8802500 dolarów. Obok tej notatki znajduje się książka ornitologiczna: Brooks F.: *Ptaki*. Warszawa 2005.

Napis: Największa książka „Super Book” mierząca 2,74 x 3,07 m została wydana w Denver w stanie Colorado w roku 1976. Składa się ona z 300 stron i waży 252,6 kg. Przy tej informacji wyłożono jedną z największych książek ze zbiorów Oddziału dla Dzieci i Młodzieży: Novaresio P.: *Odkrywcy. Od starożytności do czasów współczesnych*. Warszawa 1997.

Ten fragment ekspozycji zorganizowano w oparciu scenariusz wystawy ph. „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich - 23 kwietnia” autorstwa Teresy Leszczyńskiej-Kozak opublikowany w „Bibliotece w Szkole” 2001 nr 2 s. 14-15 oraz na stronach www.awans.profesor.pl.

Dział IV: Skarby z naszej kolekcji

Bajki japońskie, spolszczyła A. Świdorska. Kraków 1942.

Barszczewski S.: *Na szlaku sławy, krwi i złota. Szkice z dziejów odkrycia Ameryki*. Warszawa 1928.

Bogdanowicz E.: *W srebrnym królestwie. Baśń zimowa*. Poznań [1923].

Czarska L.: *Sieroce gniazdo. Powieść dla pańienek*. Warszawa [1937].

Gomulicki W.: *Wspomnienia niebieskiego mundurka*. Wyd. 4. Warszawa [1923].

Korczak J.: *Bankructwo małego Dżeka*. Wyd. 2. Warszawa 1930.

Kwiecińska-Korczakowska J.: *Start. Powieść dla dziewcząt*. Warszawa 1934.

Malot H.: *Bez rodziny*. Warszawa 1931.

Perrault P.: *Kłopoty Heluni. Powieść dla pańienek z ilustracjami*. Warszawa 1934.

Synoradzki M.: *O strasznym zbójcu Madeju. Baśń*. Warszawa 1909.

Szymański A.: *Z jakuckiego Olimpu. Baśń*. Kraków 1910.

Żurakowska Z.: *Pożegnanie domu. Powieść dla młodzieży*. Wyd. 2. Kraków 1934.

Żurakowska Z.: *Roman i dziewiętnastu. Powieść dla młodzieży*. Warszawa 1930.

Zaprezentowane w tej części wystawy dziecięce i młodzieżowe wydawnictwa pochodzą z księgozbioru znanego zamojskiego bibliofila Michała Bojarczuka, którego część rodzina kolekcjonera przekazała w darze Książnicy Zamojskiej.

Dział V: Aforyzmy o książce

- Kto czyta - żyje wielokrotnie. Kto zaś z książkami obcować nie chce, na jeden żywot jest skazany. (Józef Czechowicz)
- Książka i możliwość czytania to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji. (Maria Dąbrowska)
- Człowiek kochający książki jest bogatszy od innych. Czasem przeczytanie jakiejś książki stanowi o losie człowieka. (Ralph Waldo Emerson)
- Kiedy pierwszy raz czytam dobrą książkę, doświadczam uczucia jakbym znalazł nowego przyjaciela. (Johann Wolfgang Goethe)
- Trudno zaprzeczyć, że największą dziś potęgą jest książka... Zaledwie pojąć możemy: jak bez tego potężnego czynnika odbywać się mogła zamierzchna przeszłość. (Wiktor Gomulicki)
- Wszystko co jest we mnie dobre zawdzięczam książce. (Maksym Gorki)
- Ten jest najszczęśliwszy z ludzi, któremu nic zapału do ksiąg nie ostudzi. (Jan Kasprowicz)
- W książkach zbieramy tylko rozkwitłe kwiaty ziarn kielkujących w nas samych. (Maria Konopnicka)
- Z każdą niszczonego książką ginie część jakaś żywota ludzkiego na ziemi. (Józef Ignacy Kraszewski)
- Książka jest to mędrzec łagodny i pełen słodczy. Puste życie napelnia światłem, a puste serce wzruszeniem. (Kornel Makuszyński)
- Nazywamy książkę przyjacielem. I słusznie. Bo naprawdę nie znajdziesz na świecie ważniejszego towarzysza nad książkę. (Gustaw Morcinek)
- Istnieje książka – chleb, książka – wino i książka – skrzydła. (Eliza Orzeszkowa)
- Każda książka jest jak głos podany przez radio, dociera tylko do tych, którzy mają tę samą długość fali. (Jan Parandowski)
- Czytanie to najlepszy sposób uczenia się. Czytanie najlepsza nauka. (Aleksander Puszkina)
- Gdy się ktoś zaczyta, zawsze albo się czegoś nauczy, albo zapomni o tym co mu dolega, albo zaśnie – w każdym razie wygra. (Henryk Sienkiewicz)

Wyboru aforyzmów dokonano w oparciu o książkę: Poznański M.: *Kto książki miłuje. Antologia tekstów o książce*. Warszawa 1958 s. 222-238.

Dział VI: Ekslibris – godło bibliofila

Ekslibrisy polskie 1974-1976. Jędrzejów 1976.

Grońska M.: *Ekslibrisy*. Warszawa 1992.

Lewicka-Kamińska A.: *Nieznane ekslibrisy polskie XVI wieku w Bibliotece Jagiellońskiej*. Kraków 1974.

Sipayłło M.: *Polskie superexlibrisy XVI – XVIII wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie*. Warszawa 1988.

Śnieżko A.: *Ekslibrisy filatelistyczne*. Wrocław 1957.

Wittyg W.: *Ex-libris'y bibliotek polskich XVI - XX wiek*. T. 2. Warszawa 1974.

Wojciechowski M. J.: *Ekslibris godło bibliofila*. Warszawa 1978.

W tej części ekspozycji oprócz wydawnictw zaprezentowano także ekslibrisy PiMBP w Zamościu autorstwa Romana Muchy oraz ekslibrisy WiMBP w Zamościu zaprojektowane przez Stanisława Bałdygę i Tadeusza Szumarskiego. Kolekcje te znajdują się w zbiorach Książnicy Zamojskiej.

Uroczystego otwarcia wystawy dokonano w dniu 23 kwietnia 2009 r. o godz. 13.00, dając początek całemu cyklowi wydarzeń kulturalnych przygotowanych dla zaakcentowania obchodów święta książki w Książnicy Zamojskiej.

Joanna Kołtun

Kalendarz rocznic literackich 2010

- wybór -

15 rocz. śm. – HELENA BECHLEROWA (1908-1995), pol. autorka książek dla dzieci, audycji radiowych, tłumaczka

245 rocz. ur. – CYPRIAN GODEBSKI (1765-1809), pol. poeta, prozaik

465 rocz. ur. – SEBASTIAN FABIAN KLONOWIC (zw. Acernus) (1545-1602), poeta pol.

480 rocz. ur. – JAN KOCHANOWSKI (1530-1584), poeta pol.

STYCZEŃ

- 2.01 25 rocz. ur. – IGOR SIKIRYCKI (1920-1985), pol. poeta, prozaik, autor utworów dla dzieci i młodzieży, satyryk (31.07 - 90 rocz. ur.)
- 4.01 50 rocz. śm. – ALBERT CAMUS (1913-1960), franc. pisarz, eseista, publicysta; 1957 - Nagroda Nobla
- 4.01 45 rocz. śm. – T. S. (THOMAS STEARNS) ELIOT (1888-1965), amer.-ang. poeta, krytyk lit., dramatopisarz; 1948 - Nagroda Nobla
- 4.01 225 rocz. ur. – JACOB GRIMM (1785-1863), niem. filolog, zbieracz baśni i podań lud., wydawca
- 4.01 70 rocz. ur. – GAO XINGJIAN (1940), chiń. pisarz, dramaturg, malarz, tłumacz; 2000 - Nagroda Nobla
- 6.01 80 rocz. ur. – CEZARY LEŻEŃSKI (1930-2006), pol. pisarz, dziennikarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 12.01 10 rocz. śm. – BOLESŁAW FAC (1929-2000), pol. poeta, prozaik, publicysta i tłumacz
- 18.01 70 rocz. śm. – KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER (1865-1940), pol. poeta, nowelista, pisarz (12.02 – 145 rocz. ur.)
- 19.01 35 rocz. śm. – KAZIMIERZ WYKA (1910-1975), pol. eseista, krytyk lit., historyk literatury, autor podręczników (19.03 - 100 rocz. ur.)
- 23.01 80 rocz. ur. – DEREK ALTON WALCOTT (1930), poeta karaibski piszący w jęz. ang.; 1992 - Nagroda Nobla
- 24.01 45 rocz. śm. – WINSTON CHURCHILL (1874-1965), ang. mąż stanu, pisarz; 1953 - literacka Nagroda Nobla
- 28.01 100 rocz. ur. – MARIA KOZACZKOWA (1910-1980), pol. poetka
- 29.01 150 rocz. ur. – ANTONI CZECHOW (1860-1904), ros. prozaik i dramaturg
- 30.01 90 rocz. ur. – DANUTA BIEŃKOWSKA (1920-1992), pol. pisarka, eseistka
- 31.01 25 rocz. śm. – JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985), pol. prozaik, publicysta

LUTY

- 2.02 40 rocz. śm. – BERTRAND RUSSELL (1872-1970), ang. logik, matematyk, filozof, myśliciel i eseista; 1950 – literacka Nagroda Nobla
- 3.02 275 rocz. ur. – IGNACY KRASICKI (1735-1801), pol. poeta, pisarz
- 7.02 125 rocz. ur. – SINCLAIR LEWIS (1885-1951), pisarz amer.; 1930 - Nagroda Nobla
- 9.02 70 rocz. ur. – JOHN M. COETZEE (1940), pisarz południowoafryk. tworzący w jęz. ang.; 2003 - Nagroda Nobla

- 10.02 120 rocz. ur. – BORYS L. PASTERNAK (1890-1960), ros. poeta i prozaik; 1958 - Nagroda Nobla (nie przyjęta) (30.05 - 50 rocz. śm.)
- 17.02 40 rocz. śm. – SAMUEL JOSEPH AGNON (1888-1970), pisarz żyd. tworzący w jęz. hebr.; 1966 - Nagroda Nobla
- 21.02 10 rocz. śm. – HALINA AUDERSKA (1904-2000), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 21.02 10 rocz. śm. – MARIA ŻMIGRODZKA (1922-2000), pol. krytyczka i historyczka literatury
- 22.02 75 rocz. ur. – DANILO KIŠ (1935-1989), pisarz serb.
- 24.02 125 rocz. ur. – JULIUSZ KADEN-BANDROWSKI (1885-1944), pisarz pol.
- 24.02 125 rocz. ur. – STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ (pseud. Witkacy) (1885-1939), pol. dramaturg, pisarz, malarz, filozof, teoretyk sztuki

MARZEC

- 2.03 30 rocz. śm. – JAROSŁAW IWASZKIEWICZ (1894-1980), pol. poeta, prozaik
- 7.03 25 rocz. śm. – ARKADY FIEDLER (1894-1985), pol. pisarz, podróżnik
- 9.03 15 rocz. śm. – JAN PIASECKI (1913-1985), pol. prozaik, autor utworów dla młodzieży
- 10.03 70 rocz. śm. – MICHAŁ A. BUŁHAKOW (1891-1940), ros. pisarz, dramaturg
- 11.03 10 rocz. śm. – KAZIMIERZ BRANDYS (1916-2000), pol. prozaik, eseista
- 13.03 35 rocz. śm. – IVO ANDRIČ (1892-1975), pisarz serb.; 1961 - Nagroda Nobla
- 13.03 110 rocz. ur. – JORGOS SEFERIS (właśc. J. Seferiadis) (1900-1971), poeta gr.; 1963 - Nagroda Nobla
- 15.03 180 rocz. ur. – PAUL VON HEYSE (1830-1914), niem. poeta, pisarz; 1910 - Nagroda Nobla
- 16.03 70 rocz. śm. – SELMA LAGERLÖF (1858-1940), pisarka szwedz., autorka utworów dla dzieci i młodzieży; 1909 - Nagroda Nobla
- 19.03 25 rocz. śm. – LEOPOLD TYRMAND (1894-1985), pol. prozaik, publicysta
- 19.03 100 rocz. ur. – KAZIMIERZ WYKA (1910-1975), pol. historyk i krytyk literatury polskiej (19.01 – 35 rocz. śm.)
- 30.03 25 rocz. śm. – STEFAN KUCZYŃSKI (1904-1985), pol. prozaik, autor utworów dla młodzieży

KWIECIEŃ

- 1.04 260 rocz. ur. – HUGO KOŁŁATAJ (1750-1812), pol. pisarz polityczny
- 2.04 5 rocz. śm. – JAN PAWEŁ II, (Karol Wojtyła) (1920-2005), pol. duchowny katolicki, arcybiskup krakowski, kardynał, papież, poeta, dramaturg
- 3.04 95 rocz. śm. – ICCHOK LEJBUSZ PEREC (1851-1915), pisarz żyd. tworzący w jęz. jidysz, dziennikarz, krytyk lit. i teatralny
- 4.04 100 rocz. ur. – IGNACY FIK (1910-1942), pol. pisarz, poeta i działacz polityczny
- 5.04 5 rocz. śm. – SAUL BELLOW (1915-2005), pisarz amer. pochodzenia żyd. (10.06 - 95 rocz. ur.); 1976 - Nagroda Nobla
- 12.04 90 rocz. ur. – ANNA KAMIENSKA (1920-1986), pol. poetka, pisarka, tłumaczka, krytyk lit., autorka utworów dla dzieci i młodzieży

- 15.04 30 rocz. śm. – JEAN-PAUL SARTRE (1905-1980), franc. filozof, pisarz, dramaturg; 1964 - Nagroda Nobla (nie przyjęta) (21.06 - 105 rocz. ur.)
- 17.04 125 rocz. ur. – KAREN BLIXEN-FINECKE (1885-1962), pisarka duń.
- 20.04 100 rocz. ur. – JAN DOBRACZYŃSKI (1910-1994), pisarz pol.
- 21.04 100 rocz. śm. – MARK TWAIN (właśc. Samuel Langhorn Clemens) (1835-1910), pisarz amer. (30.11 - 175 rocz. ur.)
- 26.04. 100 rocz. śm. – BJØRNSTJERNE MARTINUS BJØRNSON (1832-1910), pisarz norw. dramaturg, poeta, publicysta, polityk; 1903 - Nagroda Nobla
- 29.04 125 rocz. ur. – EGON ERWIN KISCH (1885-1948), czes. pisarz tworzący w języku niem.

MAJ

- 1.05 110 rocz. ur. – ALEKSANDER WAT (właśc. A. Chwat) (1900-1967), pol. poeta i prozaik
- 4.05 100 rocz. ur. – JERZY WALDORFF (1910-1999), pol. publicysta i krytyk muzyczny
- 5.05 90 rocz. ur. – HANNA ŁOCHOCKA (1920-1995), pol. poetka, prozaik, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci
- 7.05 25 rocz. śm. – ADAM BAHDĄJ (1918-1985), pol. autor utworów dla młodzieży
- 9.05 150 rocz. ur. – JAMES MATTHEW BARRIE (1860-1937), szkocki dramaturg i powieściopisarz, autor utworów dla dzieci
- 12.05 40 rocz. śm. – NELLY (LEONI) SACHS (1891-1970), niem. dramatopisarka i poetka pochodzenia żyd.; 1966 - Nagroda Nobla
- 16.05 10 rocz. śm. – ANDRZEJ SZCZYPIORSKI (1924-2000), pol. prozaik, publicysta
- 17.05 110 rocz. ur. – WŁADYSŁAW RYMKIEWICZ (1900-1984), pol. prozaik, autor utworów dla młodzieży
- 18.05 100 rocz. śm. – ELIZA ORZESZKOWA (1841-1910), pisarka pol.
- 20.05 70 rocz. śm. – VERNER VON HEIDENSTAM (1859-1940), szwedz. poeta, prozaik; 1916 - Nagroda Nobla
- 22.05 125 rocz. śm. – VICTOR HUGO (1802-1885), pisarz franc.
- 24.05 70 rocz. ur. – JOSIF A. BRODSKI (1940-1996), ros. poeta, eseista, dramaturg; 1987 - Nagroda Nobla
- 24.05 105 rocz. ur. – MICHAŁ A. SZOŁOCHOW (1905-1984), pisarz ros.; 1965 - Nagroda Nobla
- 27.05 15 rocz. śm. – HANNA OŻOGOWSKA (1904-1995), pol. pisarka, tłumaczka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- 30.05 50 rocz. śm. – BORYS PASTERNAK (1890-1960), ros. poeta i prozaik; 1958 - Nagroda Nobla (nie przyjęta) (10.02 - 120 rocz. ur.)

CZERWIEC

- 3.06 405 rocz. śm. – JAN ZAMOYSKI (1542-1605), kanclerz i hetman wielki koronny, założyciel Zamościa, mecenas humanistów, fundator Akademii Zamojskiej, fundator bibliotek, mówca
- 9.06 140 rocz. śm. – CHARLES DICKENS (1812-1870), pisarz ang.

- 10.06 95 rocz. ur. - SAUL BELLOW (1915-2005), pisarz amer. pochodzenia żyd. (5.04 - 5 rocz. śm.); 1976 - Nagroda Nobla
- 12.06 105 rocz. ur. - MARIA KĘDZIORZYNA (1905-1978), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 13.06 145 rocz. ur. WILLIAM BUTLER YEATS (1865-1939), irł. poeta, prozaik i dramatopisarz tworzący w jęz. ang.; 1923 - Nagroda Nobla
- 21.06 75 rocz. ur. - FRANÇOISE SAGAN (1935-2004), pisarka franc.
- 28.06 110 rocz. ur. - LEON KRUCZKOWSKI (1900-1962), pol. pisarz, dramaturg
- 28.06 10 rocz. śm. - ks. JÓZEF TISCHNER (1931-2000), pol. pisarz, publicysta, dramaturg
- 29.06 80 rocz. śm. - JULIAN EJSMOND (1892-1930), pol. poeta, prozaik, bajkopisarz
- 29.06 110 rocz. śm. - ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY (1900-1944), franc. lotnik, pisarz i poeta

LIPIEC

- 2.07 25 rocz. śm. - MARIA NIKLEWICZÓWNA (1892-1985), pol. poetka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 4.07 10 rocz. śm. - GUSTAW HERLING-GRUDZIŃSKI (1919-2000), pisarz pol.
- 5.07 20 rocz. śm. - KORNELIA DOBKIEWICZOWA (1912-1990), pol. pisarka, autorka utworów dla młodzieży
- 6.07 5 rocz. śm. - CLAUD SIMON (1913-2005), pisarz i eseista fr.; 1985 - Nagroda Nobla
- 9.07 75 rocz. ur. - HALINA POŚWIATOWSKA (1935-1967), poetka pol.
- 16.07 25 rocz. śm. - HEINRICH BÖLL (1917-1985), pisarz niem.; 1972 - Nagroda Nobla
- 19.07 85 rocz. ur. - WIERA BADALSKA (1925-1981), pol. autorka utworów dla dzieci
- 19.07 60 rocz. śm. - JAN GRABOWSKI (1882-1950), pol. pisarz, autor książek dla dzieci i młodzieży
- 25.07 30 rocz. śm. - WŁADIMIR S. WYSOCKI (1938-1980), ros. poeta, pieśniarz
- 25.07 105 rocz. ur. - ELIAS CANETTI (1905-1994), austr. pisarz, eseista, 1981 - Nagroda Nobla
- 27.07 175 rocz. ur. - GIOSUÈ CARDUCCI (1835-1907), wł. poeta, historyk literatury i krytyk; 1906 - Nagroda Nobla
- 29.07 110 rocz. ur. - EYVIND JOHNSON (1900-1976), pisarz szwedz.; 1974 - Nagroda Nobla

SIERPIEŃ

- 8.08 120 rocz. ur. - ZOFIA KOSSAK-SZCZUCKA (1890-1968), pisarka pol.
- 12.08 55 rocz. śm. - TOMASZ MANN (1875-1955), prozaik niem.; 1929 - Nagroda Nobla (6.06 - 135 rocz. ur.)
- 15.08 110 rocz. ur. - JAN BRZECHWA (właśc. J. Lesman) (1900-1966), pol. poeta, satyryk, autor utworów dla dzieci
- 16.08 100 rocz. śm. - ZYGMUNT GLOGER (1845-1910), pol. etnograf, krajoznawca i historyk (3.11 - 165 rocz. ur.)

- 17.08 100 rocz. ur. – JADWIGA ŻYLIŃSKA (1910-2009), pol. pisarka, autorka powieści dla młodzieży
- 22.08 110 rocz. śm. – IRENA TUWIM-STAWIŃSKA (1900-1987), pol. autorka i tłumaczka literatury dla dzieci i młodzieży, poetka
- 22.08 55 rocz. śm. – LUCYNA KRZEMIENIECKA (1907-1955), pol. autorka utworów dla dzieci
- 26.08 10 rocz. śm. – WOJCIECH ŻUKROWSKI (1916-2000), pol. prozaik, poeta,
- 28.08 10 rocz. śm. – MICHAEL ENDE (1929-1995), pisarz niem., autor utworów dla dzieci

WRZESIEŃ

- 1.09 40 rocz. śm. – FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), pisarz franc.; 1952 - Nagroda Nobla (11.10 - 125 rocz. ur.)
- 4.09 95 rocz. ur. – JADWIGA CHUDZIKOWSKA (1915-1995), pol. pisarka, eseistka, autorka utworów dla młodzieży
- 8.09 180 rocz. ur. – FRÉDÉRIC MISTRAL (1830-1914), poeta prowansalski, 1904 - Nagroda Nobla
- 11.09 100 rocz. śm. – MIECZYSLAW SROKOWSKI (1873-1910), pol. pisarz i poeta
- 14.09 10 rocz. śm. – JERZY GIEDROYC (1906-2000), redaktor paryskiej *Kultury*
- 19.09 110 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK (1900-1991), pol. poeta, satyryk, tłumacz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 20.09 35 rocz. śm. – SAINT-JOHN PERSE (właśc. Alexis Saint-Léger Léger) (1887-1975), poeta franc.; 1960 - Nagroda Nobla
- 21.09 165 rocz. śm. – KLEMENTYNA Z TAŃSKICH HOFFMANOWA (1798-1845), pol. pisarka, tłumaczka, autorka książek dla dzieci
- 30.09 20 rocz. śm. – PATRICK WHITE (1912-1990), pisarz austral.; 1973 - Nagroda Nobla

PAŹDZIERNIK

- 6.10 40 rocz. śm. – JULIAN PRZYBOŚ (1901-1970), pol. poeta, eseista
- 8.10 100 rocz. śm. – MARIA KONOPNICKA (1842-1910), pol. poetka, pisarka, autorka utworów dla dzieci
- 11.10 125 rocz. ur. - FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), pisarz franc.; 1952 - Nagroda Nobla (1.09 - 40 rocz. śm.)
- 15.10 110 rocz. ur. – JADWIGA CHAMIEC (1900-1995), pisarka pol., autorka utworów dla młodzieży
- 19.10 265 rocz. śm. – JONATHAN SWIFT (1667-1745), pisarz ang. pochodzenia irl.
- 22.10 140 rocz. ur. – IWAN A. BUNIN (1870-1953), ros. poeta, prozaik; 1933 - Nagroda Nobla
- 26.10 120 rocz. śm. - CARLO COLLODI (właśc. Carlo Lorenzini) (1826-1890), wł. pisarz i dziennikarz

LISTOPAD

- 1.11 120 rocz. ur. – JAN WIKTOR (1890-1967), pol. prozaik, eseista
- 3.11 40 rocz. śm. – WŁADYSŁAW JAN GRABSKI (1901-1970), prozaik pol.

- 3.11 60 rocz. śm. – GEORGE BERNARD SHAW (1856-1950), ang. dramatopisarz, krytyk i publicysta pochodzenia irlandzkiego, 1925 - Nagroda Nobla
- 7.11 100 rocz. śm. – FLORENCIO SANCHEZ (1875-1910), poeta urugwajski
- 10.11 145 rocz. ur. – WŁADYSŁAW UMIŃSKI (1865-1954), pol. pisarz, autor książek dla dzieci i młodzieży
- 15.11 115 rocz. ur. – ANTONI SŁONIMSKI (1895-1976), pol. poeta, prozaik
- 20.11 100 rocz. śm. – LEW N. TOLSTOJ (1828-1910), pisarz ros.
- 20.11 85 rocz. śm. – STEFAN ŻEROMSKI (1864-1925), pol. pisarz, publicysta
- 23.11 20 rocz. śm. – ROALD DAHL (1916-1990), pisarz ang., autor utworów dla dzieci
- 24.11 50 rocz. śm. – FERDYNAND GOETEL (1890-1960), pol. pisarz, publicysta i działacz polityczny (15.10 - 120 rocz. ur.)
- 25.11 60 rocz. śm. – JOHANNES VILHELM JENSEN (1873-1950), pisarz duń.; 1944 - Nagroda Nobla
- 26.11 155 rocz. śm. – ADAM MICKIEWICZ (1798-1855), poeta pol.
- 27.11 25 rocz. śm. – STANISŁAW RYSZARD DOBROWOLSKI (1907-1985), pol. pisarz i poeta
- 27.11 115 rocz. śm. – ALEKSANDER DUMAS syn (1824-1895), pisarz franc.
- 30.11 175 rocz. ur. – MARK TWAIN (właśc. Samuel Langhorne Clemens) (1835-1910), pisarz amer. (21.04 - 100 rocz. śm.)

GRUDZIEŃ

- 5.12 85 rocz. śm. – WŁADYSŁAW STANISŁAW REYMONT (właśc. Rejment) (1867-1925), pisarz pol.; 1924 – Nagroda Nobla
- 5.12 140 rocz. śm. – ALEXANDRE DUMAS ojciec (1802-1870), pisarz franc.
- 7.12 25 rocz. śm. – ROBERT GRAVES (1895-1985), ang. pisarz, prozaik
- 12.12 150 rocz. ur. – JAN KASPROWICZ (1860-1926), pol. dramaturg i poeta
- 12.12 20 rocz. śm. – MARIAN ORŁOŃ (1932-1990), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 14.12 35 rocz. śm. – STANISŁAWA PLATÓWNA (1926-1975), pol. autorka utworów dla młodzieży
- 28.12 85 rocz. śm. – SIERGIEJ A. JESIENIN (1895-1925), poeta ros. (4.10 - 110 rocz. ur.)
- 28.12 15 rocz. śm. – Zdzisław Nowak (1949-1995), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 30.12 15 rocz. śm. – MARIA KANN (1916-1995), pol. pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- 30.12 145 rocz. ur. – RUDYARD KIPLING (1865-1936), ang. poeta, pisarz; 1907 - Nagroda Nobla

Anna Kalniuk

Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

1. **Bojarczuk Stanisław: Linie liryki: (wybór sonetów)** / Stanisław Bojarczuk ; z rękopisów wydobył, oprac. i wstępem opatrzył Józef Zięba ; Miejska Biblioteka Publiczna w Krasnymstawie. – Krasnystaw: Miejska Biblioteka Publiczna ; Lublin: Wydawnictwo Polihymnia, 2008. – 206, [1] s. : il. ; 24 cm. – ISBN 978-83-910867-4-2 (MBP). ISBN 978-83-7270-597-6 (Polihymnia)

2. **Czarliński Bonawentura: Książę Janusz Wiśniowiecki (1598-1636)** w lubelskich kazaniach pogrzebowych / Bonawentura Czarliński, Stefan Giżycki, wprowadzenie i oprac. Michał Kuran. – Lublin: Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. – 117, [2] s. : il. ; 25 cm. – (Lubelska Biblioteka Staropolska, ISSN 1895-0876 ; t. 4). – ISBN 978-83-227-2737-9

3. **Czarnowski Jakub: Perły kresów** / Jakub Czarnowski. – Warszawa: Arystoteles, 2008. – 158 s. : il. kolor. ; 29 cm. – Bibliogr. s. 158. – ISBN 978-83-60910-45-0

4. **Czuchryta Artur: Przemysł rolno-spożywczy w województwie lubelskim w latach 1918-1939** / Artur Czuchryta. – Lublin: Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – 199 s. : il. ; 20 cm. – Bibliogr. s. 179-188. – ISBN 978-83-227-2809-3

5. **Danel Jacek Krzysztof: Jenerał Sikorski: antologia: w 65. rocznicę śmierci** / Jacek Krzysztof Danel. – Zamość: Jacek Krzysztof Danel; Mielec: R-I-D Studio, 2008. – 450 s. : il. ; 23 cm. – Bibliogr. s. 315-321. – ISBN 978-83-60745-08-3

6. **Danel Jacek Krzysztof: Jenerał Sikorski: antologia: w opiniach współczesnych i potomnych** / Jacek Krzysztof Danel. – Zamość: Jacek Krzysztof Danel; Mielec: R-I-D Studio, 2008. – 435 s. ; 23 cm. – Bibliogr. s. 405-412. – ISBN 978-83-60745-15-1

7. **Gawel Łukasz: Skarby UNESCO** / Łukasz Gawel ; [aut. zdjęć i źródła il.: P. Armatus et al.]. – Kraków: Wydaw. Kluszczyński, 2008. – 112 s. : il. ; 29 cm. – ISBN 978-83-7447-078-0

8. **Janocha Michał: Ikony w Polsce: od średniowiecza do współczesności** / Michał Janocha ; [zdj. Zbigniew Dubiel et al. ; red. i indeksy Anna Boguta]. – Warszawa: „Arkady”, 2008. – 451, [1] s. : il. kolor. ; 31 cm. – Bibliogr. s. 439-442. – ISBN 978-83-213-4493-5

9. **Jawor Marek: Zamość:** miasto światowego dziedzictwa UNESCO: przewodnik dla ciebie / Marek Jawor. – Wyd. 3. – Zamość: „Atut” Biuro Promocji, 2008. – 60 s. : il. kolor., mapy ; 20 cm. – ISBN 978-83-89797-14-8
10. **Józef Weyssenhoff i Leon Wyczółkowski / red. Monika Gabryś, Krzysztof Stępnik.** – Lublin: Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – 253, [3] s. [24] s. tabl. (w tym kolor.) : il. ; 24 cm. – (Obrazy Kultury Polskiej). – ISBN 978-83-227-2781-2
11. **Kaszewski Bogusław Michał: Warunki** klimatyczne Lubelszczyzny / Bogusław / Michał Kaszewski. – Lublin: Wydaw. UMCS, 2008. – 60 s., [12] s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 43-49. – ISBN 978-83-227-2936-6
12. **Kazimierzczuk Zdzisław: Małe** ojczyzny w Unii Europejskiej: przewodnik: obszar - G-6 / Zdzisław Kazimierzczuk, Józef Niedźwiedź ; Stowarzyszenie „G-6 Grzęda Sokalska”. – Zamość; Łaszczów: Stowarzyszenie „G-6 Grzęda Sokalska”, 2008. – 207 s. : fot. (w tym kolor.), mapy ; 22 cm. – ISBN 978-83-934118-1-9
13. **Konefał Jan: Legiony** Polskie w Lubelskiem 1914-1918 / Jan Konefał ; Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Humanistycznych. – Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL, 2008. – 383 s. : faks., fot., portr. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 296-324. – ISBN 83-228-0676-0
14. **Krzyszycha Piotr: Zamch:** legendy, mity, wierzenia / zebrał i oprac. Piotr Krzyszycha. – Lublin: [s. n.], 2007. – 20 s. ; 21 cm. – (Ocalić od Zapomnienia)
15. **Krzyszycha Piotr: Zamch:** pieśni pogranicza / zebrał i wstępem opatrzył Piotr Krzyszycha. – Lublin: [s. n.], 2007. – 20 s. – (Ocalić od Zapomnienia)
16. **Kupisz Dariusz: Wojska** powiatowe samorządów Małopolski i Rusi Czerwonej w latach 1572-1717 / Dariusz Kupisz. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – 468 s, [8] s. tabl. : il. portr. ; 26 cm. – Bibliogr. s. 439-455. – Streszcz. ang., fr. – ISBN 978-83-227-2841-3
17. **Młodożeniec Stanisław: Koniec** cywilizacji papieru : wybór publicystyki z lat 1933-1939 / Stanisław Młodożeniec ; zebrał, wstępem i przypisami opatrzył Arkadiusz Michał Stasiak. – Sandomierz: Towarzystwo im. Stanisława Młodożeńca w Dobrocicach, 2008. – 226 s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-925376-1-8
18. **Niedźwiedź Ewa: Dzieje** miejscowości gminy Tyszowce powiat tomaszowski / Ewa Niedźwiedź, Józef Niedźwiedź, Janusz Frykowski. – Zamość; Tyszowce: Urząd Miejski Tyszowce, 2008. – 128 s. : faks., fot., mapy ; 30 cm. – (Dzieje Gmin Zamojszczyzny ; t. 6). – Bibliogr. przy rozdz. – ISBN 978-83-924118-2-6
19. **Perły** Lubelszczyzny: Lublin, Nałęczów, Kazimierz, Janowiec, Puławy, Kozłówka, Zamość. – Lublin: Ekopal Sp. z o.o. Biuro Public Relations, [2008]. – 38 s. : il. kolor., fot., mapy ; 21 cm. – ISBN 978-83-926427-2-5

20. **Rąkowski Grzegorz:** **Ziemia** Lwowska: przewodnik krajoznawczo-histeryczny po Ukrainie Zachodniej. Cz. 3 / Grzegorz Rąkowski. – Pruszków: Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, 2007. – 576 s., [28] s. tabl. kolor., [1] k. tabl. kolor. złoż. luzem : il. ; 17 cm. – Bibliogr. s. 524-547. – ISBN 978-83-89188-66-3

21. **Samulak Norbert:** **Płomienie** serc: historia Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzierążni / Norbert Samulak. – Kielce: Zona, 2007. – 100 s. : il. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 98. – ISBN 978-83-903425-7-3

22. **Sołodzińska Joanna:** **90 lat** Zamojskiego ZOO / Joanna Sołodzińska ; fot. Grzegorz Garbus, Joanna Sołodzińska. – Zamość: Abacum, [2008]. – [12 s.] : il. kolor. ; 21 cm

23. **Szopiński Lech:** **Mircze:** dzieje dawne i bliskie / Lech Szopiński. – Wyd. 2. – Mircze; Zamość: Witryna Kresowa Zdzisław Kazimierzczuk, 2008. – 183 s. : fot., mapa., portr., rys., tab. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 170-172. – ISBN 978-83-924118-0-2

24. **Warzywoda Maciej:** **Zamość** / [tekst Maciej Warzywoda]. – Warszawa: Bellona. cop. 2008. – 48 s. : il. kolor. ; 21 cm. – (Śladami Jana Pawła II po Polsce: almanach miast papieskich). – Bibliogr. s. 2. – ISBN 978-83-1111-435-7

25. **Więziennictwo** na Lubelszczyźnie w okresie stanu wojennego / red. Jan Świtka, Małgorzata Kuć. – Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, cop. 2008. – 153, [6] s. ; 24 cm. – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-7306-378-5

26. **Wołoszyn Jacek Witold:** **Chronić** i kontrolować: UB wobec środowisk i organizacji konspiracyjnych młodzieży na Lubelszczyźnie (1944-1956) / Jacek Witold Wołoszyn. – Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2007. – 735, [1] s. : il. ; 25 cm. – Bibliogr. s. 703-713. – ISBN 978-83-60464-48-9

27. **Wójcik Zbigniew:** **Stanisław** Staszic / Zbigniew Wójcik. – Radom: Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji. – PIB, 2008. – 476 s. : fot., portr. ; 25 cm. – (Biblioteka Polskiej Nauki i Techniki ; 3). – Bibliogr. s. 249-291. – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-7204-672-7

28. **Wrońska Maria Małgorzata:** **Dobrocice** Stanisława Młodożeńca wczoraj i dziś / oprac. Maria Małgorzata i Jan Wrońscy. – Dobrocice: Towarzystwo im. Stanisława Młodożeńca, 2007. – 142, [1] s. : il. (gł. kolor.) ; 21 cm. – ISBN 978-83-925376-0-1

Grażyna Markiewicz

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Książki, które warto kupić

Baśnie zielonej Ukrainy. - Warszawa: „Liwona”, 2008.

To znane z wielu przekazów legendy. Najchętniej opowiadane bajki od tysięcy lat. W prosty i bliski dziecku sposób, przekazują najważniejsze prawdy i wartości. Odszukasz w publikacji opowieści: *O mądrym fryćku - Mądra lisica - Wdzięczność szczupaka - O szarym wilku - Kozia chatka* i wiele innych.

Jest to doskonały zbiór mądrości ludowych. Barwne historie, nasycone cza-rem, zawsze z morałem. Utwory są pełne finezji, lekkości i wdzięku. Odwołanie się do regionalnych maksym nadaje szczególnej soczystości starym opowieściom i jest zgrabnie pomyślane. Osiem składających się na książeczkę opowiadań, dopełniają ilustracje pobudzające wyobraźnię, umiejętnie dawkujące informacje i budujące napięcie.

Ewing, Barbara: *Rosetta*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Rosetta, bohaterka powieści Barbary Ewing od dzieciństwa marzy o egzotycznych podróżach, szczególnie fascynuje ją Egipt i tajemniczy świat historii i hieroglifów. Życie jednak układa się inaczej. Wychodzi na mąż i dzięki swojemu mężowi odkrywa straszliwy sekret. Samotnie wyrusza do Egiptu, gdzie odkrywa prawdę o mężu oraz urzeczywistnia dziecięce marzenie. Jest to powieść przygodowa, która pobudza wyobraźnię i doskonale oddaje klimat fascynacji starożytnym Egiptem.

Gigerenzer, Gerd: *Intuicja: inteligencja nieświadomości*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

„Jak działa intuicja? Skąd bierze się poczucie moralności? Co powoduje, że dobrze wybieramy w miłości, szkole, pracy?”

Gerd Gigerenzer opisuje mechanizmy umysłowe, które sprawiają, że przecucia są rzetelne. Autor twierdzi, iż ogromna przewaga intuicji nad rozumowaniem świadomym polega na tym, że bierze ona pod uwagę tylko te fragmenty informacji, które są najbardziej użyteczne, a nie wszystkie możliwe opcje. Uczony zaprasza czytelnika w krainę intuicji, uświadamia znaczenie spontanicznych decyzji, ich trafności, wymowy przeczuć i celności przewidywań.

Jabłoński, Janusz: *Pojazdy i statki powietrzne*. - Bielsko-Biała: Dragon Sp. z o.o., 2009

Seria *Atlas Bolka i Lolka* proponuje najmłodszym czytelnikom interesującą książeczkę, z której dzieci dowiadują się wielu zajmujących historyjek z dzie-

dziny techniki. Bolek i Lolek podróżują nieznaną już dziś lektyką, najprostszym i najstarszym środkiem transportu. Atrakcyjna okazuje się czterokonna karetka, riksza, psi zaprzęg, balon, rydwan, hulajnoga, amfibie czy tramwaj. Odbывают porywające podróże po Bliskim Wschodzie, po śniegach Alaski, po Europie i Ameryce, Japonii. Dzięki kolorowym ilustracjom Adama Świącickiego wycieczka staje się jeszcze ciekawsza. Tekst uzupełniają zabawne rymowanki.

Kolejnym wartym uwagi wydawnictwem z tego cyklu jest *Atlas świata Bolka i Lolka* Iwony Czarkowskiej. To prawdziwa wycieczka w nieznaną świat nauki. Wędrówki chłopców pozwalają zgromadzić ciekawostki, poznać niezwykle miejsca, narodowe symbole, zwiedzić nie tylko kraje Europy, obu Ameryk, Azji i Australii, ale również lądy Antarktydy i obszary Arktyki. Warto wybrać się w podróż z Bolkiem i Lolkiem, by przeżyć przygody i doznać radości. Atlas jest bardzo przejrzysty pięknie wydany.

Polecamy także *Baśniowe przygody Bolka i Lolka*. W ramach przygód sympatycznych młodzieńców, Janusz Jabłoński przypomina najpiękniejsze bajki, ukochane lektury dzieciństwa: *Brzydkie kaczuszkę, Królową śniegu, Calineczkę, Dziewczynkę z zapalkami, Nowe szaty cesarza, Trzy małe świnki i Złota rybka*. Zbiór opowieści, nawiązujących do słynnych baśni jest wciąż aktualny, wzbudzi niewątpliwie zainteresowanie czytelników.

Klukowski, Zygmunt: *Zamojszczyzna* T.1/2. – Warszawa: Karta, 2008

Świadectwa to interesująca seria zajmująca się dokumentowaniem i upowszechnianiem najnowszej historii Polski. Wydana w jej ramach publikacja jest niecodziennym zapisem historii, to niezwykła, uniwersalna kronika XX wieku dotycząca Zamojszczyzny. Zygmunt Klukowski poprzez wnikliwą obserwację dokumentuje procesy historyczne zachodzące w pierwszej połowie XX wieku. Na podstawie wspomnień z lat 1939-1945 i dziennika 1939-1947, wspomnień 1950-51 i 1952-54 oraz listów pisarza powstało dwutomowe dzieło historyczne, które zajmuje znaczącą pozycję w polskiej literaturze faktu ubiegłego stulecia i staje się rzetelną kroniką minionych lat.

Wspomnienia odnoszące się do czasów II Rzeczypospolitej, pisał autor w okresie okupacji hitlerowskiej. *Dziennik* był notowany od 19 czerwca 1939 do 8 września 1947 oraz w 1947 r. Twórca, z zawodu lekarz, z zamiłowania regionalista, bibliofil, działacz społeczny, starannie zbierał materiały dotyczące historii medycyny oraz historii regionu. Dzięki temu studium jego życia stanowi źródło informacji o Zamojszczyźnie. Opracowanie to także niezwykle obraz historii Polski, rejestruje życie społeczne i polityczne regionu na tle procesów dotyczących całego kraju.

Kulawczuk, Jakub P.: *Czas zatrzymany : 1 - 8 kwietnia 2005.* - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Zbiór wypowiedzi z okresu 1–8 kwietnia 2005 roku jest próbą ukazania przeżyć i przemyśleń Polaków w trakcie ostatnich chwil życia Jana Pawła II oraz zaraz po jego śmierci. Tamte dni sprzed czterech lat – od 1 do 8 kwietnia, często nazywane są „czuwaniem” Niepowtarzalna atmosfera towarzyszyła tamtym chwilom. Śmierć Papieża wywołała wśród ludzi niepowtarzalne emocje.

W gronie rozmówców znaleźli się prezydent Lech Wałęsa, prof. Norman Davies, Weiss, Tymon Tymański, Muniek Staszczuk, Rychu Peja Andrzejewski, Adam Nowak, Małgorzata Braunek, Hirek Wrona, Jan Pospieszalski, Krystian Legierski, Paweł Sito, Michał Witkowski, Piotr Ibrahim Kalwas, i inni, osoby różnych o zróżnicowanym światopoglądzie i różnych profesjach.

Dzięki relacjom ponad osiemdziesięciu osób z całej Polski jeszcze na nowo możemy przeżyć te wyjątkowe dni. Autor dokonuje wyboru z wywiadów, jakie przeprowadził i zestawia je w opowieść. Dzięki temu zabiegowi, publikacja przypomina film dokumentalny, w którym głos mają sami bohaterowie.

Mitologie świata: Grecja, Rzym i inne starożytne cywilizacje. - Katowice; Chorzów: Videograf II, 2008

Książka zawiera pasjonujące mity wielu cywilizacji i narodów świata. Znajdują się tu najbardziej popularne i lubiane mity greckie. Oprócz nich przedstawiono także niezwykle ciekawe, przyciągające egzotyką i tajemniczością opowieści z mitologii sumeryjskiej, indyjskiej, chińskiej, japońskiej. Publikacja poświęconą mitom, podaniom i legendom ludów z całego świata zabiera czytelników w niezwykłą podróż w czasie, której towarzyszami drogi będą herosi o nadludzkiej sile, potwory i zwierzęta fantastyczne, stwórcy świata, demony i dobre duchy. Przedstawione historie wzbogacają harmonijne, kolorowe ilustracje, które podnoszą atrakcyjność wydawnictwa. Indeks ułatwia odszukanie w tekście konkretnych postaci mitologicznych.

Osiecki, Jan: *Zbigniew Religa: człowiek z sercem w dłoni.* – Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Słynny kardiochirurg prof. Zbigniew Religa mówi o swojej pracy, działalności politycznej, zamiłowaniach, nawykach, uzależnieniach i chorobie.

Książka wyjawia prawdę o życiu i trudnych pracy jednego z najbardziej znanych kardiochirurgów w Europie. Czytelnik dowie się o wieloletniej walce z rakiem. Profesor opowiada o dramatycznych początkach kardiochirurgii w Polsce, o swojej pracy nauczycielskiej. Medyk przedstawia historię pierwszego polskiego udanego przeszczepu serca - wyznaje, że przed wykonaniem swojej operacji w 1985 roku nigdy wcześniej nawet nie widział takiego zabiegu.

Zbigniew Religa w relacjach wyjaśnia swoje polityczne wybory, opowiada jak został skłoniony do objęcia stanowiska w rządzie przez PiS. Ważnym deta-

lem publikacji są opinie wypowiedziane przez osób, które znały Profesora. Dzięki autentycznym relacjom zbliżamy się do kulis życia kardiochirurga.

Ossoliński, Łukasz: *Rzecz o hetmanie Wyhowskim*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Rzecz o hetmanie Wyhowskim Łukasza Ossolińskiego, laureatka pierwszej nagrody w konkursie na książkę historyczną „Śladami Pawła Jasienicy”, ukazała się nakładem wydawnictwa Prószyński i S-ka. „Książka Ossolińskiego jest w pewnym sensie kontynuacją wydarzeń znanych z *Ogniem i mieczem* Henryka Sienkiewicza i nawiązuje do tradycji polskiego piśmiennictwa historycznego. Autor ocenia hetmana Jana Wyhowskiego, inspiratora i organizatora ugody hadziackiej (1658 r.) oraz pokazuje nieudaną próbę unii polsko-ukraińskiej i stworzenia Rzeczypospolitej Trojga Narodów”.

Monografia podejmuje szczególnie ważną i słabo Polakom znaną tematykę historyczną. Język książki jest wartki i barwny, akcja dynamiczna a narracja płynna i pełna refleksji.

Santos, Vitor Pavao dos: *Amalia Rodrigues – najśłynniejsza śpiewaczka fado*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Autor książki przedstawia śpiewaczkę fado Amalię Rodrigues, jako niezwykłą artystkę, która rozślawiła muzykę fado na całym świecie. Naturalny czar artystki i brak wszelkiej sztuczności zachwyca czytelnika od pierwszych stron książki. Vitor Pavao dos Santos maluje portret Amalii, diwy fado, jej drogę kariery poczynając od pierwszych występów w Retro da Severa, aż po szczyt jaki osiągnęła w paryskiej Olimpii. Warto poznać biografię najśłynniejszej śpiewaczki fado, którą nazywano Królową Fado.

Sawicka, Regina: *Domisie dbają o zęby*. - Bielsko-Biała: Debit, 2008

Bazylego nagle rozbolał ząb i będzie musiał pójść do dentysty. Czy uda się go przekonać, że to wcale nie jest takie straszne? Pan dentysta był bardzo miły, okazało się, że strach ma wielkie oczy.

Na podstawie programu telewizyjnego wyprodukowanego przez Telewizję Polską powstała wesoła seria książeczek dla dzieci. Głównymi postaciami zabawnych opowieści są Domisie. Bohaterowie uczą, jak radzić sobie w różnych sytuacjach. Opowiadają o codziennych radościach i smutkach. Zabawa jest podstawą do przedstawienia komicznych losów bohaterów. Ich przygody pokazują, jak ważna jest przyjaźń, wyodrębniają właściwe postawy, uczą malucha wyboru pozytywnych wartości, prawidłowego postępowania i zachowania w grupie rówieśników. Domisiowe bajki pomagają dzieciom w rozwoju, kształtują wyobraźnię, rozszerzają zainteresowania i sprawiają niewątpliwie przyjemność, są pomocne w doskonaleniu czytania.

Ponadto książeczki uczą malucha wyboru pozytywnych wartości w różnych sytuacjach życiowych. Polecamy kolejne tomiki z serii książeczek opowiadających o przygodach czworga mieszkańców bajkowej Krainy: *Domisie i szczyryk Teoфіła, Domisie Odkrywcami* czy *Domisie i szczyryk*.

Każda książeczka zawiera ciekawostki oraz specjalnie zaprojektowane trójwymiarowe kartonowe modele domisiowego kraju i jego mieszkańców. Dzieci mają możliwość tworzyć parcele, budowanie Domisiowej Krainy według własnej fantazji.

Siek Jarosław: *Gość z Zamościa*. - Zamość: Laetari, 2009

Wyjątkowa książeczka stanowi niewątpliwą atrakcję dla dzieci i rodziców, wszak tematycznie związana jest z naszym regionem. W klimat renesansowej scenerii zamojskiego grodu wprowadza nas pewien Gość, który eksponuje miłość do rodzinnego miasta, podkreśla kulturę i tradycję, prezentuje architekturę i pamiątki historii. Autor wyraża przywiązanie do stron rodzinnych w najprostszej postaci wesołych rymowanek. Bohatera opowiadki jest bardzo dynamiczny i zabawny. Oryginalny element stanowią ilustracje wypełnione kolorem na tle charakterystycznej architektury i rozpoznawalnej na pierwszy rzut oka.

Na rekomendację zasługują kolejne książeczki Jarosława Sieka *Dżambalaja z Biłgoraja* i *Dżambalaja i tyszowiaki*. Bohaterowie bajeczki to postaci niezwykle komiczne, które potrafią rozbawić nie tylko dzieci, ale również dorosłych czytelników. Zabawne ilustracje i rymowany tekst staje się kluczem do przedstawienia naszych małych ojczyzn. Sympatyczne postaci uśmiechniętych zwierzątek wprowadzają w atmosferę regionu. Dzięki pisarskim zabiegom, bogato ilustrowane książeczki, stają się wartościowe literacko i artystycznie. Polecane tomiki nie mogą być pominięte przez rodziców szukających dla młodych czytelników rzeczywiście dobrych wydawnictw.

Vondrackova, Helena: *Wspominam i niczego nie żałuję*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009

Autobiografia Heleny Vondrackovej: „Wspominam i niczego nie żałuję”, to wspomnienia gwiazdy estrady lat 70. W swojej książce artystka wspomina rodzinę i kolegów z branży, znanych nam również w Polsce. Píše o szczęśliwych i dramatycznych momentach, które składały się na jej życie prywatne i zawodowe. Nawiązuje także do drażliwych wydarzeń z ostatnich lat, przez które stała się ofiarą dziennikarzy. Książka w dużym stopniu pozwala nam poznać życie prywatne gwiazdy, jej trudne i ciężkie chwile w życiu – choćby śmierć matki.

Dorota Piasecka
Marzena Rosiak

TO WARTO WIEDZIEĆ

2010 – Międzynarodowy Rok Różnorodności Biologicznej

20 grudnia 2006 roku Zgromadzenie Ogólne ustanowiło 2010 rok Międzynarodowym Rokiem Różnorodności Biologicznej (rezolucja 61/203). Organizację obchodów Roku Zgromadzenie zleciło sekretariatowi Konwencji o Różnorodności Biologicznej oraz zaprosiło sekretariat do współpracy z innymi odpowiednimi organami ONZ, wielostronnymi porozumieniami dotyczącymi środowiska, organizacjami międzynarodowymi i innymi partnerami w celu zwrócenia większej uwagi na ciągłą utratę różnorodności biologicznej na świecie.

Zgromadzenie zachęciło państwa członkowskie i innych partnerów do wykorzystania obchodów Roku dla podniesienia świadomości dotyczącej różnorodności biologicznej poprzez promowanie odpowiednich działań na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. Zgromadzenie zachęciło państwa członkowskie, by rozważyły utworzenie krajowych komitetów dla obchodów Roku i wezwało państwa członkowskie i odpowiednie organizacje międzynarodowe do wsparcia inicjatyw podejmowanych przez państwa rozwijające się - zwłaszcza te najmniej rozwinięte, śródlądowe i małe państwa wyspiarskie - oraz państwa, których gospodarki znajdują się w procesie transformacji.

2010 – Rok Fryderyka Chopina

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 9 maja 2008 r.

w sprawie ustanowienia roku 2010 Rokiem Fryderyka Chopina

Fryderyk Chopin (1810-1849) jeden z największych artystów w historii polskiej kultury, najwybitniejszy polski kompozytor, a także czołowy pianista i przedstawiciel muzyki okresu romantyzmu na świecie. Nazywany bywa poetą

fortepianu. Choć należy do najchętniej granych kompozytorów muzyki fortepianowej, jego dzieła wymagają od wykonawcy znakomitego warsztatu i wirtuozerii. U źródeł jego twórczości leży wielka wrażliwość artystyczna oraz umiejętność czerpania wzorców z polskiej muzyki ludowej. Fryderyk Chopin to twórca, który odegrał wyjątkową rolę w kształtowaniu naszej świadomości narodowej.

W roku 2010 przypada dwusetna rocznica urodzin tej wybitnej postaci.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu Jego dorobku artystycznego dla dziedzictwa narodowego i światowego, ogłasza rok 2010 Rokiem Fryderyka Chopina.

MARSZAŁEK SEJMU
Bronisław Komorowski

A.K.

Od charakteru regionalnego po wymiar naukowy.

O *Tece Zamojskiej*

Tradycje dziennikarstwa na Zamojszczyźnie sięgają początku XIX wieku. Już w 1803 r. wydawano w Zamościu *Dziennik Ekonomiczny Zamojski*, który ukazywał się przez dwa lata i propagował nowinki z zakresu gospodarki i rolnictwa. W okresie międzywojennym zrodziło się zapotrzebowanie na prasę prowincjonalną przekazującą treści lokalne. W tym klimacie podjęto inicjatywę powołania do życia lokalnego pisma w 1918 roku. I tak, ponad dziewięćdziesiąt lat temu pojawiło się na zamojskim rynku wydawniczym pismo, które na trwale zapisało się w historii prasy polskiej.

Zygmunt i Stefan Pomarańscy mieli bogate plany dotyczące działalności kulturalnej, a w szczególności wydawniczej. Już w kwietniu 1918 roku zaczęli wydawać *Kronikę Powiatu Zamojskiego*, pismo regionalne, którego charakter Stefan Pomarański określił następująco „... *Obok kroniki w ścisłym słowa tego znaczeniu życia społecznego i kulturalnego Zamościa i Zamojszczyzny, miały być od razu uwzględnione w dużym stopniu zagadnienia naukowe, głównie historyczne*”.

Artykuł programowy *Kroniki* pt. *Prasa prowincjonalna* określał zadania periodyku, który miał informować o tym, „*co w powiecie się dzieje na polu gospodarczym, w zakresie oświaty, szerzenia kultury*”

Czasopismo poświęcone sprawom społecznym i kulturalnym powiatu, odnosiło się do zagadnień historycznych. *Kronika* deklarowała skromność i głęboki związek z życiem powiatu zamojskiego, jednocześnie zapraszała społeczeństwo do współpracy.

Stefan Pomarański wspominał, że już przed ukazaniem się pierwszego numeru *Kroniki* wyczuwało się ogromne zainteresowanie pismem. Spośród inteligencji miejscowej wyłoniło się grono przyjaciół i współpracowników, do którego należeli między innymi obywatel miasta, aptekarz Zdzisław Kossowski oraz miejscowy notariusz Teodor Kalinowski. Oni to „...*podawali piórem, pisząc, miłe artykuły historyczne*...” Poprzez prenumeratę podstawy materialne pisma zapewniali miejscowi lekarze- Bolesław Bogucki, Adolf Porębski i Stefan Madler, księża Jan Jędrzejewski, Józef Dąbrowski, burmistrz Edward Stodołkiewicz, sędziowie Romuald Jaśkiewicz i Jan Tęczyn...

Na rok 1918 datuje się 24 numery pisma. Od nr 17 (od 11 października) *Kronika* przestała być cenzurowana. Od 1919 roku nastąpiła zmiana tytułu na *Teka Zamojska*. Wraz ze zmianą tytułu zmienił się zakres pisma z informacyjnego o charakterze historycznym na historyczny o znikomym udziale innego typu materiałów. Informacje z działów *Kronika miejscowa* i *Korespondencje* przejęły inne czasopisma zamojskie - *Nowiny Zamojskie*, *Gazeta Zamojska*

i *Kurier Zamojski*. W 23-24 numerze *Kroniki Powiatu Zamojskiego* z 1918 roku zamieszczono zapis o zmianie charakteru i podniesieniu poziomu magazynu do organu naukowego, ujmujący w całości zagadnienia naukowe dotyczące regionu, zarówno historyczne, krajoznawcze, przyrodnicze, jednocześnie pojawiły się sprawozdania z życia towarzystw i instytucji w ujęciu historycznym.

Pod koniec roku 1918 bracia Pomarańscy opuścili Zamość, co spowodowało ich mniejszy kontakt ze sprawami bieżącymi. Informacje kronikarskie umieszczano obecnie w czasopiśmie wyjątkowo.

Do roku 1921 kolportażem pisma zajmowała się Księgarnia Polska w Zamościu. Można je było nabyć za pośrednictwem innych księgarń, jak Księgarni B. Piotrowskiego i Księgarni Ludowej w Chełmie, Księgarni F. Leszczyńskiej w Krasnymstawie, Księgarni Gebethnera i Wolffa w Lublinie, Księgarni Altenberga we Lwowie, Księgarni Mazurowskiego w Szczepieszynie, Księgarni J. Szymańskiego w Tomaszowie Lubelskim.

Ciekawostkę stanowi fakt, że czasopismo sprzedawano także w Centralnym Biurze Pośrednictwa Stanisława Gawlaka, w aptekach Minczewskiego w Józefowie i Adama Gulińskiego w Zwierzyńcu oraz na Bazarze Szkolnym w Izbicy.

W 1921 roku pismo rozpoczęło czwarty rok istnienia Na stronie tytułowej nr 1-2 z 1921 r., zamieszczono w sześciu akapitach informacje podkreślające osiągnięcia periodyku, jego naukowy charakter i znaczenie dla regionu. Zaznaczono także rangę autorów tu publikujących. Z notatki wynikało, że *Teka* jako organ naukowy najbliższej okolicy, pozyskała do współpracy znakomitych autorów polskich, by służyć tradycji dziejowej. Znalazł się tu także apel o pomoc finansową, z powodu braku funduszy czasopismo przestało się ukazywać, ostatni numer datuje się na sierpień 1921 roku.

Warunki do redagowania pisma powstały dopiero w 1937 roku. Za sprawą starosty Mariana Sochańskiego, sprawcy fali ożywienia kulturalnego, powołana została w Zamościu organizacja kulturalna o nazwie „Siódemka”, zrzeszająca miejscową inteligencję. Grupa zajmowała się opracowaniem planów związanych z działalnością instytucji kultury. Na zebraniu w październiku 1937 roku ogłoszono projekt reaktywowania *Teki Zamojskiej*. Zygmunt Klukowski przedstawił plan wydawania kwartalnika regionalnego. Do tymczasowego komitetu redakcyjnego weszli A. Szczerbowski, J. Szczepaniec, H. Rosiński i Z. Klauze. Kierownictwo powierzono Z. Klukowskiemu, za jego sprawą przyjęto do komitetu Zofię Sochańską. Odbyło się kilka posiedzeń, na których omówiono szczegóły wydawnicze. Ponieważ osiemnaście lat wcześniej wychodziło pismo o podobnym charakterze, było znane i popularne, postanowiono pozostać przy tytule *Teka Zamojska*.

W tym celu uzyskano zgodę redaktora Stefana Pomarańskiego na zatrzymanie tytułu. Człowiek ten był w tym czasie dyrektorem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. Biorąc pod uwagę jego wpływy

w kręgach naukowych Lwowa, zaproponowano mu współpracę z periodykiem, którą z aplauzem przyjął.

Ze wspomnień Z. Klukowskiego wynika, że między nim a Szczerbowskim wywiązała się debata o charakter pisma. Szczerbowski proponował kierunek literacki, Klukowski był za utrzymaniem charakteru naukowego, gromadzeniem i ogłaszaniem materiałów i opracowań dokumentujących, dających możliwość poznania Zamojszczyzny.

W *Tece Zamojskiej* Klukowski zamierzał uwzględnić w równych proporcjach przeszłość i teraźniejszość regionu, publikować opracowania i artykuły z zakresu historii, historii literatury, sztuki, architektury, wojskowości i kultury. Równolegle planował ogłaszać prace dotyczące czasów współczesnych. Czasopismo przedstawiałoby problematykę Zamojszczyzny wszechstronnie, uwzględniając gospodarkę, kulturę, stosunki społeczne. Klukowski proponował utworzenie działu *Przyroda*, z czym nie wszyscy się zgadzali, kolejny dział miały stanowić *Źródła*. Redaktor Klukowski w każdym numerze zakładał publikację pamiętnika bądź wspomnień. *Kronika bieżąca* miała przedstawiać ważniejsze wydarzenia życia codziennego.

Z podstaw programowych wynikał ściśle regionalny charakter pisma. Jeszcze w listopadzie 1937 roku dokonano podziału kompetencji w łonie redakcji. Na początku 1938 roku wyszedł pierwszy numer czasopisma po wznowieniu. Wydawcą periodyku było Koło Miłośników Książki w Zamościu.

W 1939 roku ukazały się dwa zeszyty *Teki*. W posiadaniu Zofii Sochańskiej zachowały się niewykorzystane, gotowe do druku artykuły, które mogłyby wypełnić, co najmniej dwa numery pisma. Gotowy już zeszyt trzeci nie został opublikowany z powodu wybuchu II wojny światowej.

W latach 1938-39 opublikowano łącznie 6 zeszytów *Teki* o bardzo wysokim poziomie merytorycznym i graficznym.

W sześćioletniej tradycji pisma można wyróżnić trzy okresy. Pierwszy okres przypada na rok 1918, kiedy to pismo określało się jako regionalne, zajmujące się problematyką kulturalną i społeczną, z uwzględnieniem tematów naukowych.

Kolejny okres to lata 1919-1921, gdy nastąpiła zmiana zakresu tematycznego z informacyjnego o charakterze historycznym, na poświęcone problemom naukowym, szczególne historii dotyczącej przeszłości regionu. Zmieniła się także częstotliwość ukazywania się, z dwutygodnika, dekadówki na miesięcznik. W periodyku pojawiły się ilustracje.

Trzeci okres datuje się na lata 1938-1939. *Teka* była kwartalnikiem poświęconym zagadnieniom regionalnym o charakterze naukowym. Na jej łamach zamieszczano materiały źródłowe i opracowania naukowe dotyczące Zamojszczyzny. Publikowane były przyczynki do życiorysu wielkiego kanclerza koronnego Jana Zamojskiego i Ordynacji Zamojskiej. Wiele miejsca zajmowały te-

maty z zakresu archeologii, ornitologii, archiwistyki, ornitologii i folkloru. Mimo trudności finansowych utrzymano wysoki poziom edytorski. Treść czasopisma była bogata i różnorodna. Do grona współpracowników periodyku należeli przyrodnik Stefan Miller, historyk Michał Pieszko, pedagog Tomasz Antonowicz. Publikowali tu autorzy z różnych ośrodków naukowych: Warszawy, Lwowa, Lublina, Wilna czy Krakowa. Wśród wybitnych naukowców, którzy zabrali głos na łamach *Teki* należy wymienić prof. Stanisława Arnolda, prof. Bolesława Chlebowskiego, prof. Kazimierza Moszyńskiego, prof. Stanisława Łempickiego, dr Kazimierza Sochaniewicza czy prof. Maksymiliana Matlakiewicza.

Wybuch wojny spowodował zawieszenie pisma, redakcja nie zrealizowała w pełni zamierzonych celów.

Kronika i *Teka* mogą służyć za godny do naśladowania przykład dla wydawców powojennych. Periodyk osiągnął wysoki poziom. Ciągłe rozbudowywał krąg współpracowników. Pomimo związków z ośrodkiem prowincjonalnym, utrzymywał swój naukowo-regionalny charakter, ze szczególnym uwzględnieniem historii. Wydawnictwo w okresie ukazywania się zdobyło opinię wzorowego, zajmującego się problemami badań i popularyzacji Zamościa i Zamojszczyzny. Profesjonalizm redaktorów zapewniał wysoki poziom czasopisma, a poruszana tematyka i profil opracowań pozwalał na oddanie klimatu lat dwudziestych, stworzenie skarbnicy wiedzy i dokumentację przeszłości.

Marzena Rosiak

SBP Oddział Zamość – wybory 2009

30 stycznia 2009 r. odbył się walny Zjazd Zamojskiego Oddziału SBP. W zjeździe uczestniczyła większość członków uprawnionych do głosowania i wybory odbyły się w pierwszym terminie. Ustępujący Zarząd Oddziału złożył sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia podczas kadencji 2005/2009 i w głosowaniu jednogłośnie otrzymał absolutorium. Następnie dokonano wyboru nowego Zarządu na kadencję 2009/2013, w skład którego weszły: Danuta Zwolińska – przewodnicząca, Anna Kalniuk – skarbnik, Urszula Thuczek – sekretarz oraz członkowie Zarządu Dorota Piasecka, Elżbieta Stankiewicz, Teresa Welcz i Henryka Adamowicz. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: Joannę Kołtun – przewodnicząca, Danutę Wójcik – wiceprzewodnicząca, Marię Składanec – sekretarz oraz członków: Elżbietę Sznurek, Halinę Knap i Małgorzatę Małysza.

Jako delegatów na Zjazd Okręgowy do Lublina wybrano: D. Zwolińską, E. Stankiewicz, B. Szykułę i T. Welcz.

19 marca br. odbył się Zjazd Okręgowy SBP w Lublinie, w którym jako delegaci naszego Oddziału uczestniczyły E. Stankiewicz i D. Zwolińska. Przewodnicząca naszego Oddziału weszła do Zarządu Okręgu jako członek Sądu Koleżeńskiego.

D.Z.

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego

II PÓŁROCZE 2008 ROKU

- wybór -

ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień

- „Biblioteki powiatu zamojskiego” – wystawa - Książnica Zamojska
- „Zdzisław Witwicki – ilustracje” – wystawa - Książnica Zamojska
- „Baśniowa podróż po Europie” – realizacja programu dla dzieci przygotowanego na okres wakacji. Codzienne zajęcia w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży poświęcone popularyzacji literatury i wiedzy o różnych państwach zjednoczonej Europy – Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Wakacje w bibliotece” – zajęcia dla dzieci wg odrębnych harmonogramów we wszystkich filiach na terenie miasta – Filia nr 1, 2, 3, 4, 6.

wrzesień

- „Zamość – imaginacje” – wystawa fotografii Agaty Jaworskiej i Andrzeja Pogódza – Książnica Zamojska
- „Związki Szymona Szymonowica ze Lwowem, Krakowem i Zamościem” – wykład otwarty dr. Bogdana Szyski połączony z recytacją poezji Szymonowica w wykonaniu młodzieży z II LO w Zamościu – Książnica Zamojska
- „Interpretacje Sielanek Szymona Szymonowica” – otwarcie pokonkursowej wystawy prac plastycznych uczniów Liceum Plastycznego w Zamościu – Książnica Zamojska
- Warsztaty literackie dla niepełnosprawnych twórców Zamojszczyzny – Oddział Czytelnictwa Niepełnosprawnych
- „Zaczarowany świat mojego dzieciństwa” - konkurs poezji i prozy wspomnieniowej adresowany do niewidomych i niedowidzących - Oddział Czytelnictwa Niepełnosprawnych
- Wyjazd szkoleniowy bibliotekarzy pow. zamojskiego do WBP w Lublinie, MGBP w Nałęczowie i Kazimierzu Dolnym – Książnica Zamojska
- „Puchatkowe spotkania” – całoroczny cykl cotygodniowych zajęć dla dzieci najmłodszych (środa) – Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- 2 spektakle teatralne dla dzieci w wykonaniu teatryku Lajkonik w Krakowie - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Agresja wśród dzieci” – warsztaty biblioterapeutyczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży

- Spotkania autorskie z Izabelą Klebańską i Małgorzatą Skowron - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Kufer pełen bajek dla przedszkolaka” – cykl zajęć dla dzieci (IX-XII) - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Stop przemocy w szkole” – konkurs plastyczny - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- Spotkanie autorskie z Izabelą Winiewicz - Cybulską – FB nr 4
- „Czytusy - prymusy” – zajęcia biblioteczne i konkurs czytelniczy zamojskich bibliotekach (X-XII) – FB nr 2, 3, 4
- „Jesienna lektura” – wystawa książek- FB nr 4
- „Poproszę bajeczkę” – cykl zajęć bibliotecznych w zamojskich przedszkolach (X-XII) – FB nr 2, 3, 4, 6

październik

- „Zamojskie spotkania w świecie Zbigniewa Herberta” – seminarium z okazji obchodów Ogólnopolskiego Roku Zbigniewa Herberta – Książnica Zamojska
- „Bądź wierny. Idź” – wystawa poświęcona Zbigniewowi Herbertowi – Książnica Zamojska
- „Szymon Szymonowicz – poeta wciąż aktualny?”- sesja naukowa oraz wydawnictwo towarzyszące z okazji obchodów Roku Szymona Szymonowicza w Zamościu – Książnica Zamojska
- Wystawa pamiątek oraz wydawnictw: utworów Szymona Szymonowicza i poświęconych poecie (X-XII) – Książnica Zamojska
- „Zamojskich przygód Duśka i Bajdka ciąg dalszy... Ilustrowany przewodnik dla młodych turystów” – wystawa – Książnica Zamojska
- Na emeryturę odeszła wieloletnia dyrektor Książnicy Zamojskiej Krystyna Gruszka. Pełnienie obowiązków dyrektora powierzono Halinie Zielińskiej dotychczasowemu kierownikowi Działu Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa
- „Do Przyjaciela” - spotkanie autorskie z niewidomym poetą Szczepanem Karasiem - Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych
- „Posiadanie i dzielenie”, „Przyjaźń ma wiele form”- warsztaty terapeutyczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- Spotkanie autorskie z Edytą Zarębską - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „90-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości”- wystawa - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Przyjaźń to wielka rzecz” – konkurs literacki – Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Abecadło czytelnika” – jesienny cykl zajęć dla dzieci popularyzujących twórczość polskich autorów literatury dziecięcej (X–XII) na podstawie prac

plastycznych powstałych podczas tych zajęć wydany został kalendarz na 2009 r. - FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- „Dobre wychowanie wierszem” – zajęcia dla dzieci – FB nr 1
- Spotkania autorskie z Kaliną Jerzykowską i Edytą Zarębską – FB nr 1, 2, 3, 6, Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Zwykły niezwykły świat” – zajęcia biblioteczne w oparciu o mity, baśnie i legendy – FB nr 3
- „Laurka dla mojej pani”, „Krajobraz z parasolem”, „Przyjaciele Kubusia Puchatka”, „W krainie Narnii” – konkursy plastyczne dla dzieci – FB nr 2
- „Dobry zwyczaj - wypożyczaj” - cykl zajęć dla dzieci (IX-XII) - FB nr 2, 3, 4

listopad

- „Monarchia czy republika – rozmowy o historii Rzeczypospolitej” - Biesiada Literacka z Janem Lechem Skowerą – Książnica Zamojska
- „W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie” – podsumowanie ogólnopolskiego konkursu literacko-plastycznego dla niepełnosprawnych oraz wydanie wydawnictwa pokonkursowego - Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych
- Spotkania autorskie z Marią Duławską i Izabelą Winiewicz-Cybulską – Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Jesień w literaturze i naturze” - konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Na każde pytanie odpowie czytanie” – edukacyjne zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 3
- „Nie byle jaka książka dla dzieciaka” – konkurs czytelniczy – FB nr 2, 3
- „Wróżby andrzejkowe” - zabawa andrzejkowa dla dzieci – FB nr 2
- „Książka uczy i bawi” - zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 4
- „Wojenne losy dzieci Zamojszczyzny” - spotkanie autorskie z Julią Rodzik – FB nr 4

grudzień

- „Jesienna zaduma nad Bułatem Okudźawą” – ballady B. Okudźawy w interpretacji ks. Jana Kurzępy – Książnica Zamojska
- „Książki i ich bohaterowie” – wystawa zabawek – bohaterów książkowych wraz z książkami, z których pochodzą - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Mam prawo do...” - konkurs plastyczny organizowany we współpracy z Przedszkolem Nr 13 z okazji Dnia Ochrony Praw Dziecka - Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- „Gdy kolędy nadszedł czas” – konkurs plastyczny i spotkanie opłatkowe – FB nr 2, 3

ADAMÓW

lipiec / sierpień

- „Wakacje w bibliotece” – zajęcia dla dzieci pozostających w okresie wakacji w miejscu zamieszkania (gry, zabawy, warsztaty plastyczne, zajęcia z książką, głośne czytanie tekstów literackich, wycieczka pod Wojdę, gazetki i wystawki rocznicowe i okolicznościowe) – GBP, FB Suchowola, FB Bondyrz

wrzesień

- Sprzątanie świata – GBP i Filie
- „Wpływ człowieka na ekosystem” – lekcja biblioteczna – GBP Adamów

październik

- Dzień Edukacji Narodowej – spotkanie dyskusyjne czytelników oraz pogadanka poświęcona nauczycielom – GBP

listopad

- „Odzyskanie przez Polskę niepodległości” – wystawki okolicznościowe – GBP i FB Suchowola

grudzień

- Zajęcia biblioteczne poświęcone tradycji świąt Bożego Narodzenia (przygotowywanie ozdób choinkowych, strojenie choinki, wspólne śpiewanie kołęd i pastorałek) – GBP, FB Bondyrz, FB Suchowola

GRABOWIEC

lipiec/ sierpień

- Wakacyjne spotkania w bibliotece (gry, zabawy, konkursy, wycieczki rowerowe, wyjazd do kina) – GBP i GOK
- N@UTOBUS w Grabowcu, Ornatowicach i Tuczępach – trzydniowy cykl szkoleń komputerowych i internetowych dla mieszkańców gminy – GBP

wrzesień

- Spotkanie autorskie z Izabelą Klebańską – GBP
- Ognisko integracyjne dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej z Hrubieszowa – GBP i GOK

październik

- „Poznajemy naszą bibliotekę” – zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków

listopad

- Decyzją Rady Gminy ze struktury GOK wyodrębniono bibliotekę tworząc odrębną, samodzielną instytucję kultury pod nazwą Gminna Biblioteka Publiczna w Grabowcu. Dyrektorem Biblioteki została Krystyna Czausz
- Otwarcie czytelní w nowo wyremontowanym pomieszczeniu, tym samym zwiększyła się powierzchnia Biblioteki

grudzień

- „Tradycje bożonarodzeniowe” – zajęcia biblioteczne - GBP
- „Iskierka miłości” – zajęcia integracyjne - GBP

KOMARÓW-OSADA

lipiec

- „Dni Komarowa” - festyn sportowo-rekreacyjny - GBP, SOK Komarów-Osada

sierpień

- „88. rocznica Bitwy pod Komarowem” – ogólnopolska patriotyczna impreza środowiskowa w Wolicy Śniatuckiej – UG, SOK, Stowarzyszenie „Bitwa Pod Komarowem”

wrzesień

- Dożynki gminno-parafialne - (kiermasz sztuki ludowej i festyn rekreacyjno-sportowy) – SOK

październik / listopad

- „Jesienna Biesiada Seniorów” i „Regionalny Przegląd Pieśni Religijnej Osób Niepełnosprawnych” – SOK
- Cała Polska czyta dzieciom – impreza cykliczna – FB Zubowice

grudzień

- Zabawy z Mikołajem – GBP, SOK
- „Kartka bożonarodzeniowa” - konkurs plastyczny oraz warsztaty plastyczne z okazji Świąt Bożego Narodzenia – FB Zubowice i SOK

KRASNOBRÓD

lipiec

- Promocja książki M. Kościńskiego „Dominikanie w Krasnobrodzie” - MGBP
- Dni Krasnobrodu – organizacja stoiska informacji turystycznej i kiermasz książek – MGBP
- Wakacyjne zajęcia z dziećmi – głośne czytanie bajek – FB Hutki

sierpień

- „Krasnobród Serce Roztocza” – wystawa prezentująca najciekawsze miejsca w Krasnobrodzie - MGBP
- Krasnobrodzkie spotkania z folklorem - organizacja stoiska informacji turystycznej oraz kiermaszu książek - MGBP
- „Warzywa i owoce które lubię” - zajęcia plastyczne i wystawa prac – FB

wrzesień

- „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2008/2009” – ogłoszenie konkursu – MGBP, FB Hutki

- „Planeta Ziemia” – ogłoszenie konkursu – MGBP i FB
- „Spotkania z przedszkolakami” – wizyty bibliotekarki w krasnobrodzkim przedszkolu, czytanie bajek, pasowanie na czytelnika

październik

- „Jubileusz 60-lecia Biblioteki Publicznej w Krasnobrodzie
- „Głośne czytanie dzieciom ze Szkoły Podstawowej w Kaczórkach” – FB

listopad

- „Dzień postaci bajkowej” - wizyta bibliotekarki w przedszkolu w Krasnobrodzie z cyklu *Spotkanie z przedszkolakami* - MGBP
- „Barwy jesieni” – konkurs plastyczny najmłodszych – MGBP i FB
- „Dzień Misia” - uroczystość w przedszkolu z udziałem bibliotekarki z cyklu *Spotkania z przedszkolakami*
- Zajęcia biblioteczne z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Kaczórkach – FB

grudzień

- „Barwy jesieni” - podsumowanie konkursu i wystawa pokonkursowa - MGBP

ŁABUNIE

lipiec

- „Rok Herberta” – wystawa i folder

sierpień

- „88. rocznica bitwy z bolszewikami pod Komarowem”

wrzesień

- „Wrzesień 1939 rok – bój pod Łabuniami, Barchaczowem, Łabuńkami i Bródkiem” – 2 wykłady - dr. Jacka Feduszki
- „69. rocznica napaści Niemiec na Polskę” - wystawa

listopad

- „90. rocznica odzyskania niepodległości” - wystawa i folder – GBP
- „177. rocznica Powstania Listopadowego” – wystawa i folder - GBP

MIĄCZYN

lipiec

- „85 rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej” – wystawa książek noblistki - GBP
- „Zbigniew Herbert (1924–1998)” – prezentacja twórczości ze zbiorów biblioteki - GBP

sierpień

- „Brzechwa dzieciom” – zajęcia dla dzieci w 110. rocznicę urodzin pisarza - GBP
- „Dorota Terakowska (1938 – 2004)” – wystawka rocznicowa - GBP

wrzesień

- „Wspomnienia z wakacji” – zajęcia biblioteczne z dziećmi - GBP
- „120. rocznica urodzin Janiny Porazińskiej” – prezentacja dorobku twórczego pisarki - GBP
- „Głośne czytanie dzieciom” – zajęcia biblioteczne dla najmłodszych (czytanie bajek z serii „Tupcio Chrupcio”) - GBP

październik

- „Kolory Jesieni” – konkurs plastyczny dla dzieci - GBP
- „Głośne czytanie dzieciom” – zabawy biblioteczne z tekstami Zbigniewa Dmitrocy - GBP
- „30. rocznica pontyfikatu Jana Pawła II” – wystawa prezentująca Ojca Świętego oraz jego twórczość literacką - GBP

listopad

- „90. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości”- wystawa książek ze zbiorów biblioteki - GBP
- „Głośne czytanie dzieciom” – zajęcia biblioteczne z Franklinem - GBP

grudzień

- „Głośne czytanie dzieciom” – czytanie utworów H. Bechlerowej z okazji 100 rocznicy urodzin autorki - GBP

RADECZNICA

lipiec

- Wakacyjne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyły się, m.in. konkursy wiedzy i plastyczne, zabawy edukacyjne i czytelnicze dla dzieci – GBP

sierpień

- skontrum w GBP i filii

wrzesień

- Warsztat informacyjny w bibliotece – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. V – GBP
- „69. rocznica wybuchu II wojny światowej” – wystawa książek ze zbiorów bibliotecznych – FB Gorajec

SITANIEC (GBP ZAMOŚĆ)

lipiec / sierpień

- „Wakacje w bibliotece”- zajęcia dla dzieci w każdy czwartek – GBP i filie
- „Na wycieczkę do...” – pogadanka o zabytkach i ciekawych miejscach w Sitańcu – GBP

- N@UTOBUS w gminie Zamość (Mokre, Lipsko, Płoskie i Sitaniec) szkolenia dla mieszkańców gminy w zakresie obsługi komputera, programów i Internetu.

wrzesień

- „Dożynki gminne” – współudział w organizacji uroczystości i kiermasz starej książki – GBP i filie
- Spotkania czytelników z autorkami książek dla dzieci Małgorzatą Skowron w Sitańcu i Izabelą Klebańską w Wysokiem, zaś w Kalinowicach Teatryk *Lajkonik* z Krakowa zaprezentował Wędrowniki Pyzy oraz Kopciuszka.

październik / listopad

- Spotkania autorskie z Marią Duławską (Pniówek, Lipsko Polesie, Lipsko, Płoskie, Białowola) – GBP
- „Ziemniaki jem – co o nich wiem” – konkurs wiedzy – FB Wysokie
- „Jesienne pejzaże” – jesienne konkursy plastyczne – GBP i FB Lipsko, Mokre, Płoskie, Wysokie i Zawada

grudzień

- „Moc słowa” – literacko-recytatorskie warsztaty metodyczne dla bibliotekarzy i nauczycieli gminy Zamość – prowadził Mateusz Nowak
- „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia” – konkursy plastyczne - FB Lipsko, Mokre, Wysokie, Zawada
- „Anioły 2008” - III edycja konkursu plastycznego na wykonanie anioła przestrzennego - GBP

SITNO

sierpień

- „Dożynki” – przygotowania do obchodów gminnego i powiatowego Święta Plonów we współpracy z miejscowym Domem Kultury i organizacjami społecznymi z terenu gminy – Biblioteka, GOK
- „Wreszcie wakacje” – zajęcia z dziećmi wypoczywającymi w domu i wystawa prac plastycznych powstałych podczas tych zajęć - Biblioteka

listopad

- Wyłączono ze struktury Urzędu Gminy Gminną Bibliotekę Publiczną oraz Gminny Ośrodek Kultury. Obie instytucje funkcjonują jako odrębne jednostki kultury.

grudzień

- Przygotowanie i wystawa stroików świątecznych – GBP i GOK Sitno
- „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia” – zajęcia plastyczne - FB Cześniki

SKIERBIESZÓW

wrzesień

- Kiermasz książki używanej podczas Dożynek – GBP

październik

- „Miś Puchatek” – konkurs plastyczny dla najmłodszych czytelników - GBP

listopad

- Ze struktury Gminnego Ośrodka Kultury wyłączono Gminną Bibliotekę Publiczną jako samodzielną instytucję. Dyrektorem GBP została Gabriela Smusz, pracująca w tej bibliotece już ponad 20 lat.
- „Rocznica wysiedlenia Skierbieszowa” – wystawa okolicznościowa w Gminnym Ośrodku Kultury podczas uroczystości rocznicowych - GBP

grudzień

- „Święty Mikołaj” – konkurs plastyczny dla dzieci - GBP

STARY ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień

- Dożynki gminne – udział w przygotowaniu – GBP
- Wakacje w bibliotece – zajęcia dla dzieci i młodzieży (konkursy czytelnicze i plastyczne, zabawy i gry sportowo-rekreacyjne) - FB Udrycze

wrzesień

- „Cała Polska czyta dzieciom” – całoroczna akcja czytania dzieciom w bibliotece, szkole, zajęcia z dziećmi w oparciu o czytane teksty – GBP
- „Jesień w Bibliotece” – zajęcia czytelniczo-plastyczne - FB Udrycze

październik

- Spotkanie autorskie z Edytą Zarębską – autorką książek dla dzieci - GBP

listopad

- IV Gminny Przegląd Teatryków – GBP we współpracy z GOK

grudzień

- „Przeczytaj moją ulubioną książkę” – konkurs plastyczno-czytelniczy dla - GBP
- „Gmina Stary Zamość” – folder informacyjny przygotowany przez dzieci - GBP
- „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia” – zajęcia plastyczne, przygotowanie stroików świątecznych - FB Udrycze

SUŁÓW

lipiec / sierpień

- Wakacyjne spotkania w bibliotece - GBP, FB Michałów
- „Moje wakacyjne przygody” – konkurs plastyczny - GBP
- „Biesiada na wyspie” – festyn rekreacyjno-integracyjny, impreza środowiskowa - GBP

- Wycieczka integracyjna dzieci i osób starszych do Kozłówki i Kazimierza Dolnego - GBP
- Dożynki powiatowe *Nielisz 2008* – GBP przygotowała reprezentację gminy Sulów

wrzesień/październik

- Lekcje biblioteczne i zajęcia z dziećmi najmłodszych klas przyjmowanych w poczet czytelników biblioteki - GBP, FB Michałów

listopad/grudzień

- „Andrzejkowe wróżby” - spotkanie andrzejkowe w bibliotece - GBP
- Konkurs poetycki - FB Michałów
- „Ilustracja do najpiękniejszej baśni” – konkurs plastyczny - FB Michałów
- Konkurs na najpiękniejszą kartkę świąteczną - GBP
- Spotkanie opłatkowe dzieci i osób starszych (spotkanie integracyjne) - GBP

SZCZEBRZESZYN

lipiec

- „Wspólnie bawimy się i uczymy” – zajęcia biblioteczne - MGBP

sierpień

- N@UTOBUS – trzydniowe szkolenia informatyczne dla społeczności lokalnej – MGBP

wrzesień

- „Zygmunt Klukowski – spotkanie z historią regionu” – prelekcja Adriana Uliasa w ZSZ w Szczebrowszynie - MGBP
- Spotkanie autorskie z Janem Pawłem Krasnodębskim w Gimnazjum w Szczebrowszynie i Bodaczowie - MGBP

październik

- „Zwiastuny jesieni” – zajęcia biblioteczne – MGBP

grudzień

- „Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę” – impreza biblioteczna - MGBP
- „Nadchodzą święta” – zajęcia czytelniczo-plastyczne poświęcone tradycjom Świąt Bożego Narodzenia - MGBP

ZWIERZYNIEC

grudzień

- Po 37 latach pracy w Bibliotece odeszła na emeryturę Maria Sierkowska - dyrektor MGBP, obowiązki dyrektora powierzono p. Agnieszce Maciocha.

Danuta Zwolińska

2009/1 (29)